

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

## Vlada in duhovščina.

Razmere v naši deželi postajajo od dne do dne neznosnejše. Kar počenjajo nekateri klerikalci, presega vse meje, a zdaj smo prišli že tako daleč, da se upajo nekateri blagoslovljenci celo zakonom odrediti dolžno pokornost, da se sami postavljajo nad zakone, kakor je to storil razupiti blejski župnik v zadevi Marijine družbe. Razmere so že naravnost anarhistične, in če pojde tako naprej, če bo državna avtoriteta še nadalje tako ravnodušno gledala to neizmerno ščuvanje, ki se godi pod verskim plaščem, potem morajo prikupiti strasti do vrhunca, in potem se tudi še lahko zgodi, da pride do krvavih izgrediv.

Vladni krogi zatrjujejo vedno, da globoko občujejo to počenjanje naših blagoslovljenih anarhistov in škofovo zaslepljenost in nerazsodnost, da pa jim zakon ne daje sredstev, da bi to počenjanje zadušili in napravili v deželi red.

Tem zatrdilom nismo nikdar verjeli. Vedno smo bili prepričani, da vlada neče ničesar storiti proti podivjanemu počenjanju klerikalcev, in da se ne upa, nastopiti energično proti raznim členom tiste kaste, ki je našo monarhijo spravila tako daleč, da že nima nobenega ugleda in nobene veljave več. In da je to resnično, nam kaže preponižno postopanje vlade v zadevi Marijinih družb.

Ne! Vlada bi lahko naredila konec političnim agitacijam po cerkvah in ščuvanjem s prižnice, ako bi le hotela. Res je sicer, da naš kazenski zakon, ki je vstvarjen v časih, ko so po cerkvah še oznanjali božjo besedo, ne obsega določb glede zlorabe cerkvene avtoritete, kakor jih obsegajo nemški, italijanski, belgijski itd., toda zakon z dne 7. maja 1874. l., s katerim se je po razveljavljenju konkordata uredilo razmerje mej cerkvi in mej državo, daje vladi sredstvo, s katerim bi lahko in hitro ukrotila take malovredne pape, ki zlorabljajo cerkev in leco za politično propagando in delajo zdražbo mej

ljudstvom, za pope takega kalibra, kakor je na pr. blejski župnik.

Rečeni zakon določa v § 8. najprej, da ima vlada dolžnost, zahtevati, naj se odstrani iz službe vsak duhovnik, ki je storil kako kaznjivo dejanje. Ta prvi del § 8. nima vsled tega nikakega praktičnega pomena, ker je ravno vsled pomanjkljivosti našega kazenskega zakona nemogoče provzročiti, da se kaznuje duhovnik zaradi zlorabe duhovniške oblasti.

Toda drugi del tistega paragrafa pravi izrečno, da ako postopa kak duhovnik tako, da se je bati za javni red, če ostane še nadalje v svoji službi, potem sme vlada zahtevati, da se dotičnik odstrani iz svoje duhovniške službe. V slučaju, da duhovniška oblast vladni zahtevi v gotovem roku ne ugodí, smatrati je dotično duhovniško službo za izpraznjeno in vlada mora poskrbeti, da opravi druga oseba dotične posle, ki jih je država poverila duhovnikom, toliko časa, dokler se tisto mesto zopet veljavno ne odda.

Tako govori zakon. Sedaj pa vprašamo vse tiste, ki zadnjih deset let niso prespali: Kolikrat so podivjani popovski agitatorji že tako postopali, da je bilo njihovo postopanje nevarno javnemu redu. Dovolj je, ako samo pomislimo, kaj so duhovniki počenjali za časa zadnjih splošnih deželnozborskih volitev, kaj se je svoj čas zgodilo v Starem trgu pri Ložu. Koliko pobojev in izgrediv so že provzročili duhovniški agitatorji, a vzlic temu se vlada še ni ganila in se tudi proti najničvrednejšemu duhovniku ni poslužila pravice, ki ji jo daje citirani zakon.

Kakor pravi in resnični liberalci priznavali smo svobodo vesti, in nikdar nismo bili za to, da bi se kršila po zakonu določena svoboda cerkve. Nikakor pa ne moremo pripustiti, da bi kaka verska ali kaka narodna združitev bila vzvišena nad zakone, ki veljajo za druge državljane, in da bi duhovniki uživali izredne privilegije ter posebno imuniteto, kakor v davno minolih časih. Tega ne moremo in ne smemo pri-

пустiti, da bi duhovnik, kateremu je dala država posebne funkcije, katerega štiti s posebnimi postavami, teptal zakone, kršil fundamentalna načela javnega miru in ščuval soseda proti sosedu, sina proti očetu, ženo proti možu. Duhovnik, ki zlorablja cerkev in svojo mašniško avtoriteto za politično agitacijo, se je sam odrekel tisti svobodi, ki mu jo daje država za izvrševanje njegovega duhovniškega poklica. Država je dolžna, da tako zlorabo prepreči, in če nastopi proti takim popom, brani le samo sebe, zakon, pravice družih državljanov in tudi vero in cerkev samo.

Parlamentarne razmere v naši državi so take, da za sedaj še ni upanja na modernim odnošajem primerno premembo kazenskega zakona. Dokler pa se kazenski zakon tako ne premeni, da se bo zloraba duhovniške oblasti v politične svrhe primerno kaznovala, dotlej ima vlada dolžnost, da vestno in strogo porablja tista sredstva, ki jih jej daje zakon z dne 7. maja 1874. Samo na ta način bi vlada naredila konec počenjanju nekaterih steklih popov, samo na ta način bi naredila konec sedanjemu sistematiškemu profaniranju cerkve in bi pripomogla, da nastanejo ugodnejše razmere v deželi.

Mi si nikakor ne domišljamo, da se to zgodi, a povedali smo to zategadelj, da spoznajo čitatelji, kako opravičeno je naše očitiranje, da vlada sploh nima dobre volje, napraviti kolikčaki reda v deželi. Vlada bi lahko ukrotila tiste blagoslovljene anarhiste, ki divjajo po naših cerkvah, snujejo skrivne družbe in sejejo sovraštvo in prepir v deželi, pa tega neče storiti, ker stoji popolnoma pod klerikalnim uplivom. Avstrija je za klerikalstvo pač pravi Eldorado, kakor Španija, za to je pa tudi usoda naše monarhije taka kakor usoda Španske.

V Ljubljani, 7. julija.

Istrski dež. zbor.

Koerber hoče napraviti red v istrskem dež. zboru. Radi nasilstevalitijanskih volilcev in pouličnjakov ter poslancev

so dozorele razmere v Istri tako daleč, da se slovenski poslanci niso upali v zbornico ter se dež. zbor med zadnjim deželnozborskim zasedanjem niti sklicati ni mogel. Nameravana sprava se ni mogla doseči, ker trmoglava italijanska večina ni hotela slišati o nikakem kompromisu. Niti osobnega varstva niso hoteli zjamčiti italijanski poslanci slovanskim tovarišem, o rabi hrvatskega jezika pa niso marali niti slišati. Zadnje dni je poklical ministrski predsednik načelnika italijanske stranke, deželnozborskega predsednika dr. Campitellija in hrvatska poslanca dr. Laginjo in Spinčića ter jim naznanil, da skliče istrski dež. zbor za 20. t. m. Pri tej priliki je pozval obe stranki, naj najdeti med sabo nekak modus vivendi. Hrvatje so izjavili, da grede radi v dež. zbor, ako se jim zjamči, da se jim osebno ne pripeti ničesar, in se bodo ozirali Italijani na narodno čast Hrvatov.

Združitev nem. klerikalne in kršč. soo. stranke.

Nihče ne ve, kaj je vzrok, da se započeta akcija, ki naj bi združila stranki nem. klerikalcev in kršč. socialistov, doslej ni obnesla, in da se menda združitev sploh ne izvrši. V „Information“ se je oglašil neki „katoliški politik“, ki dokazuje, da je združitev obeh imenovanih strank v eno, takozvano „avstrijsko“ stranko prav možna, in da bi prav lahko igrala ulogo velikonemškega centra. Skupno imata stranki to, da sta strogo avstrijsko misleči, da sta dinastični, nasprotni pangermanskim težnjam nem. radikalcev in njihovih prijateljev v nem. liberalnem in nem. nacionalnem taboru. Obe stranki sta katoliški, ki sta proti gibanju pod geslom „Los von Rom“. Tudi gospodarski program imata isti. Nem. katoliška stranka je za enakopravnost vseh jezikov in kršč. socialna tudi. Obe sta proti germanizaciji pa tudi proti slavizaciji Avstrije. Kaj je torej vzrok, da se ne združita? Osebna častihlepnost nekaterikov, ki bi bili na vsak način radi voditelji? Dopisnik apelira na voditelje naj

## LISTEK.

### Pismo iz Sarajeva.

Gotovo si večina Slovencev predstavlja bosensko stolico kot turško gnezdo, v katerem prebiva poleg nekaj civiliziranih Evropejcev in inorodcev naselbina ciganov, in v svojih bornih turških kočah večina Turkov in nekaj neizobraženih Srbov. In v resnici bilo je tako pred okupacijo. Le redko, kadaj prišel je preje sem doli v Bosno za malo časa kak civiliziran Evropec-turist gledat krasne kraje in naravna čuda v okrilju „zlatne Bosne“.

A vse to se je izpremenilo, odkar vihra avstrijska zastava nad Sarajevom.

V kratkem otvorila se je železnica skozi romantično dolino Bosne do Sarajeva. odprta je bila pot tujcem in zapadni kulturi, katero je začela širiti in pospeševati avstrijska vlada z vso vmeno in požrtvovalnostjo. Storilo se je v kratkem času veliko kulturno delo, ki ima malo primer v zgodovini narodov. Kdor objektivno sodi brez ozira na politiko in na lastne oči vidi, mora priznati, da bi bila avstrijska vlada, če bi povsod skrbela za povzdigo kulture, tako tudi na pr. pri nas na Kranjskem, vzorna.

Kako vse drugače bilo je pred 20 leti

tod, kjer se zdaj razteguje ob bregu Miljacke dolgi Appelov Quai! Razrit, peščen prod segal je daleč na obe strani struge Miljacke, kjer zdaj šeta po lepem trotoarju sarajevska eleganca in inteligenca. Krasno in slikovito leži bosenska stolica s svojimi 40 000 prebivalci ob uhođu v dolino Miljacke, posejana ob nje obeh bregovih in ob pobočju obmejujočih jo hribov.

Moderno mesto zavzema večinoma prostor v dolini, zlasti ob takozvanem Appelovem\*) Quaiu. Če šetaš ob dolgem Appelovem Quaiu, odpre se ti lep pogled na obe strani obrežja, na krasna moderna poslopja. Pred vsem vzbuja našo pozornost lepo vladno poslopje, za katerim se razprostira veliki park. A pred vsem te zanima društveni dom, v katerem se je vršil glavni del slavnosti „Trebevića“, o kateri se je toliko že pisalo. Najkrasnejše poslopje pa je brezdvomno mestni magistrat, precej daleč gori ob Quaiu, kjer se konča. Ta z vso razkošnostjo v mavriškem slogu zidana orijentalna stavba je prava dika Sarajeva. A tudi druga privatna moderna poslopja, zlasti okoli srbske in katoliške stolne cerkve, napravljajo na tujca najugodnejši utis. Zato pa kaže vse drugo lice staro turško mesto ob bregovih, kjer čepé borne turške hiše in kolibe s svojimi zamreženimi okni, jedna

\*) Appel, general kavalerije, od l. 1882. dež. šef Bosne in Hercegovine.

poleg druge. Tu se kaže lepo in živo kontrast turškoazijatske in zapadnoevropske kulture, ki vlada v modernem mestu, že na zunaj. A tudi v starem mestu, ki je dosti večje nego novo, dviga se sém in tja kako moderno poslopje, kot vidni znak prodirajoče zapadne kulture...

Povsod pa vlada, bodisi v starem bodisi v novem mestu, živahen promet, zlasti pa v „Čarši“, v turškem sejmišču, kjer vidiš kos orientalskega življenja. Poleg tega se nahaja v modernem mestu tržnica z vsemi udobnostmi, kakoršne n. pr. naša Ljubljana pogreša. Sploh nadkriljuje moderno Sarajevo, dasi dosti manjše in šele 20 let staro, v marsičem že kranjsko stolico. Električni tramvaj, ki drdra ob Appelovem Quaiu dela prav živahno prometno zvezo kakor tudi druga vspretna proga po dolžini mesta.

Tujca pa, ki je postavljen v povsem nove in neznane mu razmere, zanima vse, bodisi da opazuje in študira razne noše, bodisi da se poda v jedno izmed stotine džamij, kjer se na svoj način priklanjajo Mohamedanci Alahu, bodisi da opazuje šetajoč ob Quaiu sarajevske krasotice evropejskih priseljencev, katerih sem opazil na svoje veliko začudenje in naslajo jako mnogo z ozirom na primerno malo število (okoli 10.000) tujcev, bodisi da gre v kako „narodno kafano“, kjer ti pleše bosenski narod z neveščljivo strastjo svoje kolo ter se na-

slaja ob monotonih zvokih bosanskega kola kakor ob najslajših, razkošnih melodijah lahkokrilega Straussovega valčka.

Pred vsem pa zanima tujca to razno-bojno, zelo mešano prebivalstvo sarajevsko. Tu vidiš Srbe v narodni noši, Srbinje v „dimlijah“-krilih, ali bolje rečeno v zelo širokih hlačah zavezanih ob gležnjih, Turčine, Turkinje z zakritimi obrazi, španske in madjarske žide, in pa — „Švabe“ vseh vrst, narodnosti in ver. „Švabo“ namreč nazivlje Bošnjak vsakega, ki nosi klobuk, potem pa bodi Slovenec ali Nemec ali Hrvat ali pa kaj drugega, dočim je Turčinu vsak drugorevec in domači Srb „Vlah“. A besede „Švaba“ ne rabi seljak kot psovko. — V Sarajevu je velika večina Turčinov, zunaj na deželi pa Srbov. Turki pa so dobri in pošteni ljudje, moralni in odkritosrčni; v tem oziru menda nadkriljujejo Srbe. Rad sem se pogovarjal z njimi zlasti o razmerah, ki vladajo sedaj in pred okupacijo, da spoznam nazore njihove v „švabski“ in turški vladi. „Čuješ ti, kaži mi“, ogovoril sem nekoč turškega seljaka, „kako misliš, jeli če Švaba iz Bosne otič ili neče?“

Precej star Turk pogleda me sumljivo parkrat, pogladi si brado, potegne nekolikokrat dim iz svoje lule.

„Što češ, da ti kažem, Švabo. Jesi li ti od suda ili od vlade?“ — Pred avstrijskimi oblastvi imajo velik strah.



se zataje in ravna po geslu „Viribus unitis“.

#### Vojna na Kitajskem.

Ljubosumnost vevlastij in počasnost diplomatov ter vladnih birokratov je rodila najstrašnejše posledice. Med tem ko se vevlasti prepirajo, kako si razdeli kožu kitajskega medveda, je ta medved raztrgal, razmesaril in požrl že okoli poldrugi tisoč ljudi. Masakriranje misionarjev, moritve v Tsientsinu, preganjanje Seymourja in končno strahovito, srce ustavljajoče mesarjenje inozemcev v Pekinu, vse to so večinoma zakrivila diplomatije, ker se ne morejo odločiti, ali bi poverili Rusiji ali Japonski nalogo, da ukroti in ustrahuje surove, mednarodne zakone v blato teptajoče Kitajce, in ki se ne morejo odločiti glede poroštev, da ne bo nihče oškodovan, nego da dobi vsaka država po svojem obsegu in razmerju do Kitajske svoj kos. Med tem torej, ko vevlasti ljubosumno mešetarijo in barantajo za delitev zaslužka, so kitajski boksarji pomorili v Pekinu vse poslane in sploh vse inozemce. Tak narod, ki mori nedolžne zastopnike tujih vevlastij, zastopnike celih narodov in namestnike najvišjih državnih oblastij, tak narod je sramota XIX. veka in nevarnost svetovni kulturi. Običaj kulturnih narodov je, da država, ki hoče začeti vojno, izroči poslanikom njihova pooblastila ter jim veli, naj odidejo domov. Toda ne skrivi jim niti lasu. Kitajska pa je postopala tako, kakor še ni postopala kulturni narod. Ujela je poslanike, jih oblegala in končno pomorila. S tem činom je ranjena, razžaljena in ponižana vsa Evropa in vse vlasti, katerih zastopniki so našli strašno smrt pod noži besnih boksarjev. S tem činom je stopil ves svet v najsovražnejše razmerje do Kitajske, začeti se mora mednarodna vojna s Kitajsko, Angleži, Rusi, Nemci, Japonci, Avstrijani, Italijani, Francozi, Nizozemci i. dr. se bodo osvetili nad Kitajci ter si sami vzeli zadoščenje in si sami izbrali odškodnino. Vladni kitajski vojaki, najvišji dvorni krogi, principi, prvi generali, mandarin in velik del kitajskega naroda z boksarji vred . . . vsi ti so krivi umorov inozemcev na Kitajskem. Zato pa se vojna mednarodnih vlastij ne more tikati več samo boksarjev, nego se tiče vlade in prestola ter naroda samega. Toda kdaj se ta velikanska vojna prične? Sedaj se prav za prav nič več ne mudi. Kar se je dalo zamuditi, je zamujeno. Ker se je začelo deževje in so nastale povodnji, je bajé do jeseni vsaka večja akcija izključena. No, vsaj mesto Tsientsin, luko Taku in luko Šanghaj bo treba varovati dotlej, da se počasi in po določilih vseh birokratskih uradov in diplomatov zbere na Kitajskem zadostno velika mednarodna armada. In potem se baje začne boj. Lahak ta boj ne bo, kajti ruski in nemški častniki so prav dobro izvežbali kitajsko vojsko, ki ima izvrstne puške in izborne topove iz Evrope. Vojno umetnost, katere so se Kitajci naučili pri Evropejcih, bodo kitonosci prav temeljito porabili proti svojim učiteljem. No,

konec je gotov. Kitajska je izgubila pravico do svojega sedanjega obstanka, in potrebne so najradikalnejše izpremembe.

#### Klanje v Pekinu.

O groznih prizorih, ki so se vršili 1. julija v kitajski prestolici, poročajo brzjavke iz Šanghaja: 1. julija je na angleškem poslanstvu obleganim Evropejcem pošlo streljivo. Tedaj se je začelo napadanje Kitajcev, in sicer tako fanatičnega moha kakor regularnih čet pod poveljstvom princa Tuana. Kitajci so prodrli zid in so stražo, ki je ubila še mnogo napadalcev, končno premagali ter posekali. Potem so planili Kitajci na druge stanovnike, in začelo se je klanje, kakršnega še ni bilo. Poroča se, da so bile žene in otroci od lastnih mož in očetov ustreljeni, da so bili tako rešeni kitajskih morilcev in mučiteljev. Menda so bili poklani brez izjeme vsi Evropejci. „Weserzeitung“ je prinesla brzjavko iz Šanghaja: Vzrok imamo, da so pomorjeni vsi tujci v Pekinu. Ustaja se je razširila proti severju Kitajske. Tujci v Tsientsinu bodo mesto zapustili, ker je pričakovati novih napadov. Nemiri v Šantangu se širijo, toda bati se ni za sedaj še ničesar za okraja Yangtse in Šanghaj, ker so podkralja v Vučangu in Nankingu ukazov sedanjih gospodarjev v Pekinu ne priznavajo. Na vsak način je položaj jako resen. Iz Londona poročajo, da javljajo brzjavke iz Šanghaja, da je bilo v Pekinu umorjenih 5000 kristijanov. Tudi inozemce in odlične Kitajce so boksarji mučili in umorili. Dalje se poroča, da so se pridružili vsi principi cesarske hiše bokserjem. Američanski admiral Kempff se v bitki pri Taku ni hotel podrediti ruskemu kapitanu Dobrovolckemu in se zategadelj Američani bitke niso udeležili. Francoska vlada je zato predlagala drugim vladam, naj se sklene, da se morajo podrediti poveljniki najstarejšemu častniku. Ta predlog se je baje sprejel.

## Dopisi.

Iz Rečice v Savinjski dolini, dne 6. julija. Deseti brat, ki se pokori nekje na Pohorju za svoje obilne pregrehe, katere ima na vesti od časa svojega združljivega življenja v Rečici, nebroj neodpušljivih grehov, bevsnil je zopet enkrat v „žegnanem“ Slovincu od 4. t. m. št. 150 v dopisu iz Rečice na Vaš list in na Vaše uredništvo. Pobožno je zasukal oči, ter kaže na svojo posojilnico, katero je osnoval s pomočjo ljubljanskih klerikalnih zgag v Rečici. Re več pa pri tem ni mislil, da ne dobe tiskanih računov te posojilnice v roko samo njegovi slepi pristaši, kateri razumejo od sestavljenja računov toliko kakor zajec na boben, nego, da sme pregledati tak račun tudi kak drug človek, ki ima o takih stvarih nekoliko več pojma, in kateremu ne zadostuje samo kaplanovo farbanje. In baš zaradi tega smo vzeli ta račun v roke, da se prepričamo, če je res tako vzoren, da

sme deseti brat tako ponosno trkati na prsa in kazati, češ, glejte, kaj sem Vam vstvaril, poslušajte, koliko smo naredili dobička! Da svet izve, kako sestavljajo ti novodobni osrečevalci našega nevednega kmeta računske sklepe svojih neboditrebah posojilnic, naj navedemo sledeče. Računski sklep hranilnice in posojilnice v Rečici, katerej je bil za prvo upravno leto načelnik navedeni deseti brat Melhijor Zorko, izkaže v bilanci zares čistega dobička 83 gld. 17 kr., to je 166 K 34 h. In kako previdno pravi v zgoraj citiranem Slovincem dopisu ta uzorni, sleučeni posojilnični načelnik: „bilanca kaže čistega dobička 166 K 34 h.“ Res je, da kaže bilanca toliko dobička, ali tega pa Zorko modro ne pove, da je bilanca napačna, da je fingirana, in da se slepi z isto zadružniko, oblast in splošno javnost. Ta bilanca je, rekli smo, naravnost napačna in zakaj? Ista bi morala izkazati pravzaprav efektivne, to je prave in resnične izgube 27 gld. 33 kr., to je 54 K 66 h. Da pa tega ni bilo potreba nevednim zadružnikom na papirju pokazati, je postavil načelnik Zorko, ali pa njegov še bolj učen odposlanec „Gospodarske zveze“ med aktivna kratkoma kot imetje „dohodki posestva 110 gld. 50 kr.“ Teh dohodkov od posestva pa faktično nikjer ni, kajti, če bi jih bila posojilnica prejela v resnici, bi jih morala izkazati tudi v denarnem prometu med prejemi, česar pa ni storila in je vsled tega navedena svota zagrabljena iz zraka in le zaradi ravnotežja postavljena v bilanci med aktivna, da so na drugi strani pokazala pasiva navedeni čisti dobiček.

Tako bilanciranje je neopustljiva tehnična hiba pri vsakem zavodu, ki je dolžan javno polagati račun, a pri posojilnici, katera se še baha pa po časopisu s svojim dobičkom, je to naravnost neodpustna prevara.

Resnično je in to se mora pibiti, da nima rečička posojilnica za prvo upravno leto niti beliča čistega dobička nego, da je bilo izgube 27 gld. 33 kr., da pa se je račun napačno naredil bodisi, da je to storil načelnik sam, ki se je bal zadružnikom pri občnem zboru povedati, da je izguba, bodisi, da je napravil bilanco kak učenjak ljubljanske „Gospodarske zveze“, kateri si je dal s tem računom javno ubožno spridevalo o poznanju zadružnega računovodstva in tehnične sestave bilance.

Prdrznost širokoustnega kaplana Zorkota je torej tem večja, ker si upa, kljub temu, da mu mora biti prav znano, da je objavil napačni račun, da se je zadružnikom debelo nalagal, in da je skušal preslepiti tudi c. kr. oblast, katerej se morajo računi predlagati, še po časopisih kričati, pogledjte, kako je bila posojilnica potrebna, že prvo leto je bilo toliko dobička. Ako bo sestavljal bilance tudi v bodoče na ta način, nam lahko izkaže prihodnji račun dobička, tudi na tisoče ali pa kar cel milijon, s katerim kupi celi gornjegrajski okraj in sezida potrebni samostan svojim rečičkim Amazonkam. Iz nave-

denega „Slovenčevega dopisa pa je razvidna tudi vsa potuhnjenost in hinavstvo Zorkovo, ki je čakal dobrega četrtletja, predno je razlil svoj smrad v Slovincu“. Računski zaključki posojilnic se morajo obelodaniti 14 dni po občnem zboru. Zorko pa je čakal, meneč, potrpiamo, če bo kdo kaj rekel. In ko se dosedaj nihče ni oglasil, da bi ga pošteno skrtail, je povzdignil svoj hreščav glas v Slovincu in si skušal zapeti sam slavospev, ki se mu je pa popolnoma ponesrečil. Pri nadaljnjem gnjusobi omenjenega dopisa se ne moremo danes baviti, ker žal nimamo še v rokah računa rečičkega konsuma, kater ga račun bode pa sigurno sličen onemu posojilnice, ker je obema oče, boter in grabež deseti brat Melhijor Zorko. Če nam pa pošlje i račun konsuma, posvetili bodemo tudi tem svojo pozornost, kakor jo zasluži.

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. julija.

— Osebnosti. Biskup dr. J. J. Strossmayr pride te dni na Slatino, kjer ostane kakor vsako leto nekaj tednov. — Častno svetinjo za štiridesetletno službovanje je dobil g. Ivan Možina, nadučitelj pri sv. Marku pri Ptuj.

— Promocija. Danes sta bila na graškem vseučilišču promovirana gosp. Anton Švigelj, odvetniški koncipijent v Ljubljani in g. Ferdinand Črne, sodni praktikant v Trstu za doktorja prava. Čestitamo! — Rektorjem češke tehnike v Pragi je za prihodnje šolsko leto izvoljen gosp. profesor Ivan Vladimír Hráský, kateremu na tej toli častni izvolitvi iskreno čestitamo!

— Avstrijsko vojaštvo za Kitajsko. Včeraj se je razglasilo, da pojdeti dva bataljona avstrijskega vojaštva na Kitajsko in sicer eden bataljon pešpolka št. 97 in eden bataljon pešpolka št. 87. Ta vest mora po vsem Slovenskem napraviti najmučnejši utis, zakaj oba ta polka sta skoro izključno slovenska. Vemo, da ima vlada pravico, poslati na Kitajsko katerikoli polk hoče. Te v zakonu utemeljene pravice jej nihče ne more odrekati, ali vprašati se mora vendar: Kako pridejo pravno slovenski vojaki do tega, da pojdejo na Kitajsko? Slovenski polki se pošiljajo vedno prvi v ogenj. Ko je šla avstrijska armada v Bosno, je bilo najmanj nemškega vojaštva pri njej, slovenski polki pa so vsi morali iti doli. Na Kreto so poslali samo Slovence in zdaj naj gredo zopet samo Slovenci na Kitajsko. Najhujše pri tem je pa to, da se bodo sklicali tudi rezervisti dotičnih bataljonov in bodo tudi ti morali iti tja v Azijo, koder Avstrija nima prav ničesar iskati. Može bodo morali zapustiti svoje rodbine, opustiti svoje poklice in deti puško na ramo, v tem ko bodo žene in otroci doma stradali. Mobilizacija je vedno velika nesreča, a vzlic temu hoče vojna uprava mobilizirati kar dva slovenska bataljona. Zakaj se ne mobilizirajo nemški ali madjarski bataljoni, tega pač ni težko uganiti. In vendar bi se vojna uprava prav lahko ognila vsem pritožbam in obvarovala prebivalstvo vseh žalostnih posledic take parcijelne mobilizacije, ako bi le hotela. Nemčija je našla tak modus, v Nemčiji ne bo prebivalstvo tako čutilo posledic mobilizacije, kakor naše ljudstvo, kajti nemška vojna uprava je poslala na Kitajsko prostovoljce. Tako je dobila dobre, izurjene vojake, ki pojdejo z veseljem na Kitajsko, dočim je brez dvoma, da pojdejo naši vojaki le prisiljeni tja na daljni iztok. To se nam je zdelo umestno povedati že zdaj, ko mobilizacija še ni izvršena in ima torej vojna uprava še časa, da si vso stvar premisli. Ako že mora na vsak način poslati naše vojaštvo proti Kitajcem, naj pošlje prostovoljce in vse bo v redu in nihče se ne bo pritoževal. Dolžnost naših poslancev bi bila, da se za to stvar zavzemajo, in da intervenirajo v tem smislu na pristojnih mestih, dokler je še čas, zakaj zvoniti po toči, ne pomaga nič.

— Kaplan Rudolf v Trnovem pri Ilirski Bistrici, jeden ljubljencev našega škofa, je znan širom slovenske domovine. Mož ni samo velik agitator, brezobrazen hujskač in nesrečen trgovec, nego tudi odličen — poštenjak. To je pokazala civilna pravda, ki jo je imel. Rudolf je bil namreč

„Bogme nisem“.  
„Ej, gospodin, kako da ti kažem? Ako Alah hoče, otiče, ako ne, neče. — Imaš-li oči?“  
„Imam“.  
„Ej, Švaba neče otič, on se je ukopao u našu zemlju“.

Pri zadnjih besedah se je zelo razgrel. Pri takih pogovorih opazil sem, da imajo ti navidezno popolnoma letargiji udani ljudje temperament.

„Ali što meniš, čija je ona Bosna i Hercegovina“, vpraša me Turčin.

„Ne znam“, naredil sem se nevednega.  
„Ej, kako da ne znaš. Kazaću ti; ova zemlja je sultanova. Vaš car i naš sultan igrali su karte i pak je car kod igre izgubio, a nije imao s čim platiti; pak mu je dao sultan Bosnu i Hercegovinu, da mu ju uredi i poljepša, i kad ju uredi, daće mu ju natrag“.

Jaz mu nisem hotel pokvariti te tolažbe. Nato me je prijazni Turek povabil v svojo „kuću“ na „crnu kafu“, kjer sem si ogledal turški dom; ženske pa nisem videl nobene.

Stara generacija se ne more nič kaj sprijazniti z novimi razmerami in avstrijsko vlado, a mlajša se je že prilagodila. Sedaj imajo Bošnjaki že mnogobrojne svoje izobražene in inteligentne može; saj skrbi zato gimnazija in učiteljišče. Ti so sprejeli tudi našo nošo, a fes je Turku svet in tega ne

dene z glave, če prav se obleče v „frak“. — Za izobrazbo šerijatskih sodnikov skrbi „šerijatsko sudska škola“, nekaka mohamedanska pravna akademija v krasnem orientalskem poslopju v maurijskem slogu, kjer se učé mohamedanske postave dednega in družinskega prava, ki se razlikujejo od našega avstrijskega zakona, a še veljajo za Izlamite v Bosni in Hercegovini; sicer pa so podrejeni vsi prebivalci avstrijskim postavam.

Kar je izobraženih Mohamedancev, so vsi zavedni Hrvatje, in žive v lepi slogi z drugo hrvatsko inteligenco, katere je v Sarajevu lepo število. In ta sarajevska inteligenca je lahko ponosna, da ima v svoji sredi toliko odličnih in slavnih mož. Omenim naj le tu živeče književnike: slavnega epika Silv. Kranjčevića, pesnika dr. Alanpoviča, Mirzo Safvet-bega Basagića, secesionista Pilarja, Mehmedbega Kapetanovića, bivšega sarajevskega načelnika, novelista Osmana Hadžića in Miličevića, prof. Milakovića i. dr. Pozabiti ne smem tudi na našega F. Selaka. Ure, ki sem jih preživel z jednim ali drugim teh odličnjakov, ostanejo mi v neizbrisnem spominu.

A pri tem si ne morem kaj da se ne bi spomnil nedaleč od Sarajeva v okolici živečega staroste bosenskih pesnikov in pisateljev, 80letnega Fra Grge Martića, ki živi in piše bistrega duha in trdnega zdravlja

v Kreševem. Tu je predstojnik frančiškanskega samostana. Bosenski frančiškani, ti požrtvovalni duhovniki, so pravi blagoslov za Bosno in Hercegovino in preganjati in zatirati jih ter jim skušati vcepljati oni pogubonosni duh, ki je zavel v sarajevskem stolnem kapitelu, — to bi bil pravi zločin na njih in bosenskem narodu . . .

Slovenec specialno pa najde v slovenskem omizju, ki šteje lepo število slovenskih rojakov iz vse Slovenije, gostoljubne prijatelje, ki so veseli, če pride kak nov Slovenec doli v „zlatno Bosno“.

A če človek tudi ne najde dovolj razvedrila v sarajevskih družbah, vendar te priveže nase in omili bivanje ta krasna leža mesta in pa ta divna njegova okolica. Sarajevo ti je središče najlepših in najraznovrstnejših izletov.

Jaz se le čudim, da dospe tako malo tujcev v „zlatno“ slovansko Bosno, kjer je toliko naravnih in etnografskih zanimivosti; potovanje in občevanje s probujačim se in v kulturi napredujočim narodom, ki je zelo gostoljuben in prijazen nasproti tujcu, je zadnji čas zelo olajšano in brez nevarnostij. Davno več ni treba hoditi po teh krajih z revolverjem, jaz bi le želel, da bi bilo naše ljudstvo vedno in povsod tako, kakoršen je uljudni bosanski seljak.

Sarajevo, 2. julija.

Jos. C. Oblak.

➡ Dalje v prilogi. ➡



pri nekem tesaraku mojstru naročil za svojo bodočo konsumsko palačo strešino, a ko jo je dobil, je na noben način ni hotel plačati. Naposled ga je dotični tesaraki mojster tožil in se o tej tožbi včeraj pri deželni sodnji vršila obravnava. Nam je resnično žal, da nismo k tej obravnavi poslali posebnega poročevalca, kajti čujemo da je pri ti obravnavi vse stmelalo, kako zna Rudolf pačiti resnico. Obravnava je pokazala, da je Rudolf znamenit učenec slavnega Signorija, toda vsa njegova velikanaka spretnost v zavijanju mu ni pomagala ničesar. Sodniki se niso dali premotiti ter so Rudolfa obsodili na plačilo zahtevanih 1200 gold. in povračilo sodnih stroškov.

— Iz Trate pri Poljanah nam pišejo: Imeli smo birmo in pa bolnega župnika. Tega zadnjega morali smo proti svoji volji prevzeti od Staroosličanov, ki so ga radi dali, mi pa smo ga prevzeli zelo neradi. Ali gospod škof, kateremu smo povedali, da župnik iz Stare Oslice ne daje dobrih izsledov, je hladnokrvno odgovoril: Ali je vam že kaj zapil? In sedaj imamo župnika, ki pa je pri nas tak, kakor je bil v Stari oslici. Nekaj dni pred birmo pozobal je prečastiti dva peharja črešenj-hrustavk in zobal jih je, kakor pravimo Poljanci, „s peškami“. Vse to pa je zalil z večjim številom velikih meric piva, na kar je nastala karantena v želodcu! Ne bom vam opisal, koliko je stalo truda, prej kot so — tako rekoč v navzočnosti prevzvišenega — pečke črešenj-hrustavk spravili iz fajmoštrovega želodca. Cela fara se je smejala, dasi bi se bila morala prav za prav skupno s prevzvišenim jokati! Vzlic temu pa nas je gospod škof, ko je mej birmo imel svojo gromovito propoved, prav pošteno ozmerjal in oštel, ker smo se branili takega župnika. Še nismo doživeli takega ropotanja na leci! Stare ženske so majale z glavami, ter si šepetale jedna drugi: Pokojni fajmošter so jo znali lepše in boljše povedati! Može pa so kar vstajali ter zapuščali cerkev, tako da je gospod škof imel mnogo nehvaležnega občinstva. Da, vera peša!

— Slovenščina na Višarjih. Na Višarjih se je utrnil običaj, da molijo duhovniki litanije v latinskem jeziku. Ker pa prihaja tja gori tudi mnogo slovenskih romarjev, so začeli nekateri duhovniki, redovniki in tudi kot pisatelj znani kaplan Fr. Meško moliti litanije v slovenskem jeziku. Vsled tega je nastal med nemškim koroškim duhovništvom silen vihar. Celo na knezoškofijstvo v Celovcu so prihajale pritožbe in ovadbe radi slovenskih litanij. Vršile so se razburljive konference in se končale s tem, da so slovenske litanije odpravljene in imajo slovenski romarji na Višarjih pravico odgovarjati le „Ora pro nobis!“ ne pa „Prosi za nas!“ Mi pa, ki ne hodimo na Višarje moliti litanije, pravimo: Katoliških latinizatorjev, reši nas, o Gospod!

— Konsumna društva in dežnikarji. Poročajo nam: Tudi trgovce z dežniki hočejo katoliška konsumna društva uničiti. V Ribnici, v Črnomlju, v Laščah, Postojni in v Metliki so se pojavili „štanti“ z blagom iz konsumnih društev. Ribniški konsum je najel nekega bivšega trgovca, da prodaja po semnjih dežnike in solčnike in dela tako konkurenco našim trgovcem. 24. junija je postavil v Ribnici dotični konsumni prodajalec svoj „štant“; ker pa je začutil, da se kuha proti njemu pritožba, je hitro izginil. Pač pa je prodajal konsumne dežnike v Črnomlju 11. junija in v Laščah 21. junija. V Postojni je prišel prodajalec manufakturnega blaga iz konsumnega društva iz Horjula. Prišel je v družbi z nekim trgovcem, ki je svojo prodajalnico opustil ter imel le še nekaj ostankov. Tudi ta dva prodajalca so pregnali sejmarij ter sta si potem postavila „štant“ na oddaljenem prostoru. Dotični trgovec, ki je prišel s horjulskim konsumnim prodajalcem, je potem vstopil v konsumno prodajalno v Horjulu kot nastavljenec. Znano je, da je metliško konsumno društvo nedavno postavilo svoj „štant“ na ododni sejem, a ga je moralo vsled energičnega protesta trgovcev zopet razdreti. Kako so pokvarila katoliška konsumna društva že narod po deželi, občutijo naši sejmarski trgovci skoraj povsod, kajti vedno morejo slišati pretenje kmetov: „Če ne daste za to ceno, grem pa h gospodu!“ Naši kmetje smatrajo torej gospode kaplane in župnike za prave posestnike konsumnih društev, in ne motijo se!

— Istrski dež. zbor. Z ozirom na poročilo, da se skljuje dež. zbor istrski se tekom meseca julija, je zanimivo, da sta se namreč poslanca Spinčič in dr. Laginja pogajala z ministrskim predsednikom Körberjem glede vstopa hrvaških in slovenskih poslancev v istrski dež. zbor. Prva posledica tega posvetovanja s Körberjem je, da se snidejo slovanski poslanci istrski danes v Opatiji, kjer se odloči vprašanje o njih nadaljnjem postopanju.

— Karl Filipp Pollak, trdnika, koja prodaja žganje posebno pa esence za žganje, je gotovo marsikateremu naših čitateljev na deželi dobro znana. Že pred leti slišale so se pritožbe iz celjskega okraja od strank, da so veliko več blaga dobile, kakor so naročile, in da so se potem neusmiljeno tožile in rubile, ker so bile tožbe vložene v Pragi, si stranke po navadi niso vzele zastopnika za obravnave in se šele v pisarnah oglasile, ko je že bilo prepozno. Dobri uspehi na Spodnještajerskem dali so Josipu Meislnu, zetu šefa imenovane firme, pogum, da je tekom lanskega poletja potoval zopet po naših krajih, in bil bi lahko zadovoljen z uspehi, ako bi jih bil dosegel na poštenu način. Ker pa mali kramarji in gostilničarji na deželi sami niso naročili esenc, ponujal jim je prav po nizki ceni žganje, si dal naročilo podpisati v svoji knjižici, potem pa naročni list sam izpolnil, kakor se je njemu zdelo potrebno. Slučaji so si tako jednaki, da hočemo le jednega bolj natanko popisati: Neka A. St., trgovka v Rečici na Paki naročila je pri agentu Meislnu, ker ji je spiritus prav po nizki ceni ponujal, 50 litrov spirita in 10 litrov kisovega ekstrakta, blaga za prilično 36 gl. Ženska se ni malo začudila, ko dobi od 2. avg. 1899 datirano fakture glasečo se na 196 gl. 75 kr., po kateri se njej pa ni samo poslalo naročeno blago, ampak 20 kil. raznih esenc, kilo po 7 do 8 gl. 25 kr. Ob jednem se potrdi, da se je kupnina poravnala s menico za fakturirani znesek v plačilo zapadlo dne 2. nov. 1899. Umevno je, da je trgovsko fakture in blago nazaj poslala, a zabraniti ni mogla, da se je zoper njo menična tožba pri dež. sodnji v Pragi vložila. Dotična menica je bila tako izoborno falsificirana, da jo je sodišče smatralo za pravično, in obsojena je bila A. St. v prvi in drugi instanci na plačilo. Sedaj je pa vendar gospodu Josipu Meislnu odklenalo; dasi je bil gledal, da je zmiraj sam s strankami obravnaval, in se mu ni bilo treba bati prič, se je vendar po skupnem delovanju preiskovalnih sodnikov dokazalo, da je nekaj čez 30 strank na omenjeni način oškodoval, in dne 12. junija sedel je ta poštenjak pred porotniki pri okrožnem sodišču v Mariboru kot obtoženec zaradi hudodelstva goljufije. Obravnava trajala je skoraj tri dni in se je natanko dokazalo, da je Josip Meisl vse naročne liste in vse menice sam podpisal, potem pa kot priča prisegel, da so jih stranke podpisale. Na tak način oškodoval je marsikaterega malega gostilničarja in kramarja v ptujskem, celjskem in slovenjegraškem okraju za zdatne svote; sodišče ga je v vseh slučajih, zaradi kojih je bil obtožen, spoznalo krivim ter pošteniaka obsodilo na 6letno ječo in povnitev vseh stroškov. Izraziti moramo pri tej priliki svoje začudenje nad našimi trgovci in gostilničarji na deželi, kateri kupujejo blago rajše od tujca-žida, pri katerem nimajo nobene garancije za blago, kakor pri domačemu producentu. Naj bodo taki slučaji vsem v svarilo.

— Popustek na zemljiškem in hišnem davku in znižanje pridobinske glavne vsote za leto 1900. Po ukazu c. kr. finančnega ministrstva z dne 18. junija 1900, št. 33.406 se je v zmislu členov IV. do IX. postav z dne 25. oktobra 1886. drž. zak. št. 220 o neposrednih osebnih davkih določil za leto 1900 popustek na zemljiškem davku na petnajst odstotkov in na hišno razrednem in na hišno najemniškem davku na dvanajst in pol odstotka, ter se je pridobinska glavna vsota na 34.923.952 K znižala.

— Izlet k slavnosti v Kranju. Na-prošeni smo naznaniti členom „Sokola“, da je zbirališče v nedeljo, 8. t. m., na južnem kolodvoru ob polu 12. uri dopoldne (a ne v telovadnici, kakor je bilo včeraj naznanjeno). Vlak se odpelje točno ob 11. uri 51 minut. Vse druge določbe ostanejo neizpremenjene, kakor so bile naznanjene. To se je določilo z ozirom na negotovo vreme. Slovesnost v Kranju se vrši pri vsakem vre-

mezu. Torej na evidenje jutri v starodavnem Kranju!

— Pevskega društva „Ljubljane“ člani zbirajo se v nedeljo dne 8. t. m. točno ob 11. uri v društveni sobi, od koder odkorakajo na kolodvor.

— „Celjski Sokol“ se vdeleži nedeljake sokolske slavnosti v Kranju korporativno, z zastavo, in ne samo po deputaciji, kakor se je zadnjič poročalo.

— Mihajl pl. Giers, ruski poslanik v Pekinu, ki dandanes bržčas ni več mej živimi, bil je svoj čas tudi v naši Ljubljani poznat in priljubljen. Bil je strasten in izvrsten lovec, ter je marsikak dan s svojim prijateljem, grofom Turjaškim, lovil na ljubljanskem barju. Tedaj se mu pač ni sanjalo, da bode nekaj kot zastopnik najmočnejše države tako žalostno končal svoje življenje v kitajskem Pekinu!

— Gosp. Rudolf Inemann se je nameraval posloviti od slovenskega občinstva s posebno predstavo. Ker pa to ni možno, in ker odpotuje že v sredo, se poslavlja s poslanim v našem listu.

— Društvo tiskarjev na Kranjskem priredi v nedeljo dne 15. julija t. l. v praslavo Gutenbergove 500letnice izlet v prijazni trg Vrhniko, da si ogledajo člani dopoldne njega znamenitosti ter okolico in izvršijo Ljubljani; o povrnitvi bode skupni obred v gostilni g. Jurce, po obedu pa se vrši veselica s petjem in raznimi drugimi zabavami. Prijatelji tiskarske umetnosti dobro došli.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu juniju 1900 vložili sta 202 stranki 66.272 kron 18 vin., vzdignilo je pa 244 strank 60.556 kron 70 vin., 30 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 30.450 K. Stanje vlog 2.098.552 kron 38 vin., stanje hipoteknih posojil 1.492.003 kron 63 vin., denarni promet 210.024 kron 34 vin.

— Hitra vožnja. Iz Škofje Loke se nam poroča: Tukaj sta trčila dva loška biciklista dirkača prve vrste. Oba sta bila poškodovana.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca junija t. l. vložilo je 156 strank 50.215 kron 18 vin., vzdignilo pa 84 strank 18.438 kron 18 vin., posojila pa se je izplačalo 12 strankam 13.056 kron. Promet za mesec juni iznaša 123.970 kron 3 vin.

— Šolska poročila. Letno poročilo 4 razredne dekliske ljudske šole v Kranju izkazuje, da je v minolem šolskem letu na tej šoli poučevalo 6 učiteljskih moči. Učenk pa je bilo koncem šolskega leta 123, v starosti od 6. do 14. leta.

— Naročba na smodnik za streljanje proti toči. Občine, ki še niso preskrbljene z dovoljno množino smodnika za streljanje proti toči, naj se zglase najkasneje do 15. t. m. pri dež. odboru kranjskem. Sedanja naročba velja za mesece julij, avgust in september.

— Požar. 3. t. m. dopoldne je pogorel kozolec Kat. Testen v Loki. Zažgal je neki deček.

— Ponesrečil se je 22letni Martin Sever iz Paradiša pri Trebnem na Vestfalskem. Padel je v neki rov ter se ubil.

— Umrli je v Gorici g. Val. Stanič, oče ondotnega odvetnika g. dr. Jos. Staniča, v starosti 79 let.

— Petrolej in voda — vzrok nesrečne smrti. 20letna Ana Perinčič iz Kobarida je služila v neki družini na Franca Jožefa cesti v Gorici. Predvčerajšnjim je netila ogenj v štedilniku. Da bi lože zakurila, je prilila petroleja iz neke posode, v kateri je bilo okoli 4 litre te usodepolne tekočine. Ker je preveč zgorelo, je nesrečno dekle polilo z vodo, na kar je udaril ogenj iz štedilnika in užgal tudi petrolej v posodi, ki je razpočila. Dekle je bilo nakrat v strašnem ognju; polita s petrolejem je gorela živa. Na obupni klic „Fogo, fogo!“ je prihitela gospodinja, ki je ogenj sicer kmalu zadušila, ali za dekle, — prepozno. Strašno ožgano in vso trdo so prepeljali v bolnišnico, kjer je po strašnih bolečinah umrla.

— Tele z dvema glavama. Posestniku Antonu Križancu v Žminju je krava vrgla tele z dvema glavama in dvema vratoma, ki se zjedinjata v prsih. Brumne ženice so radi tega blebetale to in ono, češ, da je bila na onem mestu, kjer je sedaj hlev cerkev sv. Antona, in da družina ne bo imela sreče, dokler se cerkev ne povrne cerkvi. In tudi škof, ko je bil zadnjič v Žminju, se je izrazil, da bi se to moralo zopet odkupiti.

— Celovška deželna vlada je že dobila naročilo, izvršiti revizijo trase za normalnotirno glavno železnico prve vrste iz Celovca skozi Karavanke do Jesenice.

— Samomer. V Gorici si je 80letni starček Pagoni zabodel škarje v srce. Ko so ga našli, je bil starček že mrtev.

— Prijazen soprog. V Poberšu pri Mariboru je kmet Murko svojo ženo tako pretepel, da je umrla.

— Angleško brodovje v Trstu. V ponedeljek ob 3. uri popoldne dospe angleško sredozemsko brodovje v Trst. 600 angleških častnikov poseti cesarske konjarne na Lipici.

— Ujet morilec. Franca Franciča z Rateza, ki je lansko jesen ustrelil svojo spečo soprogo, in ki je 9. aprila s tremi kaznjenci ušel iz ječe v Novem mestu, so zopet zaprli na Reki ter ga v kratkem iznova izroče sodišču v Novem mestu.

Vihar v Pulju. Dne 5. julija ponoči je divjal v Pulju silen vir. Grmelo in treskalo je, da je bila groza. Treščilo je v hišo Marije Hrovatin ter jo ubilo, ležečo v postelji. Njeni otroci, ki so ležali v postelji, so ostali nepoškodovani.

— Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca junija pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Josip Lenarčič, Kongresni trg št. 6, prodajo harmonijev in lesenih izdelkov; Karol Pollak, sv. Petra cesta št. 57, tovarno za usnje; Franc Popp, Dolenjska cesta št. 40, gostilničarski in krčmarski obrt; Marija Koprivec, Mestni trg, prodajo živil; Antonija Kasch, Židovske ulice št. 1, trgovino z mešanim blagom; Ana Kassig, Židovska steza št. 8, trgovino z rokavicami; Anton Vrhovec, Poljanska cesta št. 66, trgovina z žganimi opojnimi pijačami; Karol Schneller, Trubarjeve ulice št. 2, kleparski obrt; Ida Waneck, sv. Petra cesta št. 23, prodajo čepic; Alojzija Schwarz, Florijanske ulice št. 24, likanje perila; Ivan Bizjak, Bohoričeve ulice št. 10, malo trgovino z žganjem; Franc Belič, Konjušne ulice št. 9, podkovno kovaštvo; Frančiška Pečan, Stara pot št. 1, prodajo živil. — Odglasili, oziroma fiktivno opustili pa so obrt: Jakob Kapsch, Čevljarske ulice št. 2, zlatarski obrt; Ivan Lenarčič, Konjušne ulice št. 13, prodajo moke, branjarijo in trgovino s pivom v steklenicah; Alojzij Kanc, Dunajska cesta št. 42, trgovino z deželnimi pridelki; Josip Seunig, Prešernove ulice št. 8, trgovino z usnjem; Ana Cotman, Mestni trg, prodajo živil; Jakob Debeljak, Wolfve ulice št. 8, mehanično delavnico za popraviljanje strojev in livarno medenine; Marija Sitar, Radeckega cesta št. 20, branjarijo; Franc Štrus, Stari trg, prodajo moke.

— Črevljarsko strokovno društvo v Ljubljani namerava prirediti prvo splošno gozdno veselico s koncertom in plesom 15. julija pod Rožnikom pri kopališču „Wörishofen“. Vstopnina prosta.

— Z Dunajske ceste. Včerajšnja „Ljubljancanka“ priporoča napravo prehodov čez Emonsko cesto. Kaj pa še le na Dunajski cesti, ki je tako široka in koder vozi toliko voz! Neobhodno potreben je prehod izpred Tavčarjeve hiše proti Sodnijski ulici, po kateri hodi toliko učencev na učiteljske, vadnice in I. mestno šolo. Ponižno bi tudi prosili, naj bi se tudi opustilo vsakdanje razbijanje travers in rels na Gorupovem zidališču, ki traja že skozi štiri leta kar po cele dneva zaporedoma. Kaj mislite, da so tudi naši živi železni. In bolnikov imamo dosti na Dunajski cesti. Mi prav privoščimo to „muziko“ tudi ostalim delom Ljubljane.

— Voz smole se je prevrnil danes zjutraj na Auerjevem dvorišču. Ker so ravno kuhali na dvorišču smolo, se je še ta vnela, ki je padla iz prevrnjenega voza v bližini kuršča. Konji in voli, ki so bili na dvorišču, so se splašili, in so jih hlapci komaj vzdržali, da niso ušli na ulico. Ogenj so kmalu pogasili.

— Sleparka. Včeraj zvečer je šla neka majhna deklica po vina v gostilno „pri Lahu“ v Vegovih ulicah, ko je prišla z vinom iz gostilne, ustavila jo je zvunaj neka „gospodična“ in jo prosila, naj gre v hišo nazaj in pokliče iz stanovanja njenega brata, vino in pa denar pa naj da njej, da ga bode držala. Deklica je res šla v hišo iskat brata gospodični, katerega pa seveda ni našla, dasi jej je bila gospodična natančno povedala, pri katerih vratih mora potrkati. Ko je prišla deklica nazaj, ni bilo ne gospodične pa tudi ne vina in ne de-



narja. Poroča se nam, da se je že večkrat prigodilo, da so bili otroci, ki se pošiljajo po vino v gostilne, na ta način za denar in vino ogoljufani.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 30. junija do 6. julija je dela iskalo 16 moških delavcev in 44 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 14 moškim in 42 ženskim delavkam, 102 delavcem je bilo 72 odprtih mest nakazanih in v 45 slučajih se je delo sprejelo in sicer pri 12 moških in 33 ženskih. Od 4. januarja do 6. julija je došlo 1780 prošelj za delo in 1542 deloponudeb, 2709 delavcem je bilo 1720 odprtih mest nakazanih in v 1013 slučajih se je delo sprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 krojač, 2 trgovska hlapca, 1 hišni hlapec, 15 konjskih hlapcev, (1 gostilna se da v najem), 3 gostilniške kuharice, 6 navadnih kuharic, 9 deklic za vsako delo, 10 deklic k otrokom, 3 kuhinjske deklice, 5 dekel za kmetiška dela, 1 postrežkinja, Vajenci za razne trgovine in obrte.

\* **Poziv na naročbo „Vienca“.** „Matica Hrvatska“ je sklenila, da prevzame lastništvo in izdajanje najstarejšega sedanjega beletrističnega hrvatskega lista „Vienca“. Uredništvo je prevzel vseučiliški profesor, pesnik in pisatelj dr. Gjuro Arnold. Uprava „Maticе Hrvatske“ pozivlja vse prijatelje „Vienca“, in „Hrvatske Maticе“, naj se naroče na ta list, ki zbira okoli sebe najboljše hrvatske književnike. Do konca leta ostane oblika lista neizpremenjena. Stari letniki so še na razpolago. Naročnina za vse leto je 14 kron za pol leta 7 kron.

\* **Nova posredovalnica služeb** je baje pri sv. Jožefu gori v nebesih. Neki pobožen gospodar tam nekje ob reki Reni ni mogel dobiti dobre služkinje. Prosil je Boga, prosil Mater božjo, naj mu pomoreta iskati jo, toda zaman, nobena dekla ga ni zadovoljila. Končno se je obrnil še do sv. Jožefa, ter mu obljubil, da se mu zahvali javno v „Nothburgi“, listu za posle, kateri izhaja v Donauwörthu, ako mu nakloni dobro služkinjo. In res, jedva so minili trije dnevi, ko je dobil gospodar izborna deklo, s katero je bil povsem zadovoljen. Zato je pa tudi izpolnil vestno svojo obljubo ter se prav lepo zahvalil sv. Jožefu za njegovo pripomoč in ga priporočil tudi drugim gospodarjem, ki iščejo poslov ter poslom, kateri iščejo dobrih gospodarjev. No, sv. Jožef, deviški ženin Marije, je pa tudi priden „razdiralec“ zakonov, ako se njemu zdi, da ženin in nevesta ne sodita skupaj. Isti list pripoveduje: „Naša hči, katera služi v Monakovem, se je hotela poročiti z nekim luterancem. Vse odgovarjanje je bilo zaman. Naposled smo naprosili sv. Jožefa, naj nam pomore odvrniti hčer od te nesreče; dali smo za mašo in 9 dni zapored smo molili rožni venček sv. Jožefa, in glej, kakor da se je zgodil čudež, hči je pretrgala vse vezi z luterancem.“ — Kdor bi bil torej v enakem ali podobnem položaju, naj se le obrne do sv. Jožefa, on — trdi list „Nothburga“ — mu gotovo pomore.

\* **„Božja namestnika“.** V Bordeauxu so zaprli nekega redovnika, ki je bil kateteh ter je nesramno zlorabljal več dekčkov. Dobil je dve leti ječe. — V Budisinu (Saksonska) so obsodili 26. junija kaplana Wanda iz Seifendorfa v ječo za jedno leto in dva meseca. Ta „božji“ namestnik je zlorabil nedoletne deklice. Ta Wand je bil že v Draždanah takega načina grešnik, a je izginil in ga je oblastvo iskalo zaman.

\* **Zeppelinov zrakoplov.** Po dolgih pripravah in premnogih poskusih se je dvignil 2. t. m. grof Zeppelin s svojim ogromnim zrakoplovom nad Bodenskim jezerom v višino 400 m ter prevozil v 17½ minutah 6 km v polkrogu. Vozil je proti vrtu ter sukal s krmilom zrakoplov naprej in nazaj. Prvi del poskusa se je posrečil popolnoma. Pri drugem delu pa se je jedno krmilo zaplelo in zrakoplov se je spustil na jezero. Ker so pod zrakoplovom čolni, je zrakoplov z ljudmi vred ostal na površini kakor ladja z jadri. Vsekakor je Zeppelinov zrakoplov najpopolnejši izmed vseh zrakoplovov s krmilom in s čolnički.

\* **Samomor tata.** 5. t. m. se začul redar na Dunaju v Schönbrunnerstrasse proti jutru v hiši, kjer imata zlatar S. Fleischmann in pozlatarica Roza Ranzal svoji prodajalni, nakrat neki sumljiv šum; in videl je, da je nekdo zlezal skozi okno v

klet, predel skupno steno sosednjih prodajalnic, kateri je hotel okraštiti. Redar je najprej počakal, da je dobil pomoč, potem je zlezal v prodajalno zlatarja, a ta je bila prazna. Ko pa je prišel v prodajalno Roze Ranzal, je videl, da visi na kljuki na jermenu svojih hlač tat Ivan Vrabecz kateri se je obesil, ko je začutil redarja. Bil je že mrtev. Vrabecz je bil že dvakrat radi tatvine kaznovan.

\* **Mrtvi ustajajo!** Oreste Baratieri je vstal zopet in je povedal svoje avtoritativno mnenje celo o revoluciji v Kitaju. Mož obžaluje namreč, da Italija ni poslala svoje vojske v Kitaj, kajti, tako meni, nobena vlast Evrope nima vojakov, ki bi se mogli primerjati z italijanskimi za službo v daljnih krajih. Kdo se ne smeje! Če kaj, dokazuje pač to ves propad naroda italijanskega, ki z nekakim ponosom čita take neslanosti in ne sluti, kako neznansko se smeši s tem.

\* **Umor poslanika pred 70 leti.** V februarju l. 1829 je bil v Teheranu umorjen ruski poslanik Aleksander Sergejevič Gribojedov. Rusko-perzijska vojna se je končala l. 1828. Mirovni posredovalec, odlični ruski pisatelj in dramatik Gribojedov je bil poslan kot poslanik carja Nikolaja I. v Teheran. Toda Gribojedova so sprejeli v Teheranu jako neprijazno. Bil je namreč jako energičen med mirovnimi pogajanjimi in tudi kot poslanik ni poznal šale. Zato je perzijsko duhovništvo sklenilo, da Gribojedova umore. V to svrhu je duhovništvo nahujskalo teheranski mob proti ruskemu poslanstvu. 12. februarja 1829 je fanatična tolpa obkrožila poslanstvo in ga naskočila. Gribojedov se je sam hrabro branil, toda premagali so ga in kruto umorili. Z njim je padlo 36 moških ruskega poslanstva. Nato je bilo nad 40 morilcev obglavljenih in vlada je morala plačati nad 30 milijonov rubljev.

\* **Splošno preskrbovališče.** „Wiener Ztg.“ je objavila 1. t. m. poziv, naj posestniki dividend vsaj do 31. dec. t. l. dvignejo svoje deleže, ki sicer zapadejo. Ta poziv z imeni deležnikov je dobili v zavodu na Dunaju in pri komanditih.

\* **Častnik s kavcijo pobegnil.** Okr. sodišče Schwaz na Tirolskem išče nadporočnika Rudolfa Tschusija viteza pl. Schmidhoffena, kateri je ubežal s kavcijo, ki mu jo je dal oče njegove bivše neveste. Star je 28 let; v njegovi družbi je tudi neka 19letna Cecilija Sieberer.

\* **Izgnanstva v Sibirijo ni več.** Car je izdal ukaz, da se izgnanstvo opusti, kar je navdalo z veseljem vso rusko carstvo.

\* **Zdravilišče za zaljublence.** V španskem listu „Siglo Medico“ je opisal zdravnik Regnera kopališče Alanje v provinciji Badajoz kot pribežališče nesrečnih zaljublencev. Šele nedavno se je dognalo, da voda ondotne kopeli leči vse srčne in živčne bolezni, ki se zovejo sicer „nesrečna ljubezen“. Regnera povsem resno pripoveduje način zdravljenja teh bolezni. Nedavno je bila ondi 17letna devica, ki se je sprla s svojim zaročencem tako zelo, da je začela kar besneti, ako ga je le zagledala. Poslali so jo v Alanje, kjer so jo zdravili z vodo, in v 8 dneh je bila zdrava. Čez 14 dni se je že poročila s svojim zaročencem. Neka druga devica pa ni hotela poročiti se s svojim ženinom, ker se je zaljubila v njegovega brata. Poslali so je v Alanje, kjer je okrevala od bolezni, t. j. od ljubezni do brata, in srce se ji je obrnilo zopet k prvemu zaročencu. Sedaj je v Alanju vse polno nesrečnih zaljublencev. No, če že drugega ni, reklama za to letovišje je vsekakor originalna in uspešna.

\* **Nesreča na železnici.** Iz New Yorka javljajo: V predmestju Tacomas je skočil s tira vagon ter padel v 120 črevljev globoko dolino. Ubilo se je 35 oseb, 18 jih je pa ranjenih.

\* **Dolžina vseh železniških prog na svetu** je znašala 1898. leta 752.500 km. V Evropi sami ima dolžina vseh železniških tirov 270.000 kilometrov. Od teh železnic je 35.100 km avstro-ogrskih, 42.500 ruskih, nemških pa je 49.600 km.

\* **Drago spalnico ima Američan S. Marchand.** Naročil si jo je v Parizu za malenkost 4.882.200 frankov. Na postelji, ki je iz ebenovine, zlata in slonove kosti, so delali dva in pol leta in ne stane nič več nego poldrugi milijon. Stoli stanejo dva in pol milijona; mizica pa 200.000 frankov.

## Književnost

— „**Prosvjeta**“ ima v XIII. številki vsebino: Lovretić Gjena i Josip: Nasmejana usta. Katalinić Jeretov Rikard: U tisi čarne noči. Davila pl. Hinko: Težki dani. Deželić Gjuro Stj.: Marijan Marković. Kirin Josip: U Rimu. Putopisna crtica. Combe T.: Ubogi Marcel. Najnovije o južnom stožeru. Tolstoj L. N. grof: Sevastopolske pripoviesti. Bučar Franjo dr.: Hrvatska protestantska književnost za vrijeme reformacije. Purić Josip prof.: Zemljopis Hrvatske. Napisali D. Hirc i dr. H. pl. Hranilović. Pristup. Svjetska izložba u Parizu. Listak. Slike: Poljane riže na Ceylonu. Slapovi na Ceylonu. Sv. Petar u Rimu. Sv. Ivan Lateranski u Rimu. S. Maria Maggiore u Rimu. Sv. Pavao u Rimu. Umjeće s vodom na pariškoj izložbi. Ulica narodnostih. Trocadero. S. prieda Alžir. Vrtljarska izložbena sgrada. Slike iz „Trebevićeve“ proslava 417, 420 i 421. Pomrčina sunca 28. svibanja u Alžiru. Umjetnički prilog. Modni prilog.

— **Život** je prestopil v drugo polletje in prinaša v 1. zvezku tole vsebino: Slike: R. Frangeš: Ivan pl. Zajc. R. Frangeš: Konj (engleska pasmina). R. Frangeš: Gorgona (skica za zdenac). G. Frangeš: Ovce. Tekst: Srgjan Tubić: Zadnje poglavje. (Dio drugi). — M. Lisičar: Elegija. — Ivan Cankar: Mimi. — Milan Ogrizović: U zagrljaju. — Nap. Iv. Špunstrižić: Dolores. — Ivanov: Matica Hrvatska 1899. — M. Nehajev: Janko Leskovar (Književna študija). — Ksaver Šandor Gjalski: Knjiga Boccadoro. — Dr. Franjo Spevec: Proslava 500-godišnjice sveučilišta krakovskoga. — Mirza Safvet: Tefvik i Fikret (prikaz iz moderne turske književnosti). — Iz književnog i umjetničkog svijeta: Književnost: Proslava 400-godišnjice hrvatske književnosti. Vladimir Jelovšek: Simfonije II. Zofka Kveder: Misterij žene. Iz engleske književnosti (Dryden i Cowper). Iz novije bugarske književnosti. — Umjetnost: Pariska izložba. Iz umjetničkih ate iera. — Smotra. — Nove knjige. „Život“ toplo priporočamo!

— **Römische Strassen und Befestigungen in Krain.** Im Auftrage der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmale untersucht von Anton von Premierstein und Simon Rutar. Mit Karten und Fascimilen. Ladenpreis 7 Kronen. Wien. Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei 1899. To je prvi sad preiskavanj glede rimskih cest in utrdb, prazgodovinskih in rimskih ostankov na Kranjskem. Razen tega se je porabil za to krasno delo že prej nabrani material prof. S. Rutarja, večletnega konservatorja za Kranjsko na polju rimskih starin, in poročila J. Pečnika, antikvarja v Novem mestu. Ceste in ostanke zidov sta opisala oba pisatelja. Rutar je narisal tudi pregledno karto, ki kaže rimske prometne ceste južno Save. Zgodovinski in napisni del je oskrbel Premierstein, ki je vse delo uredil. Karta rimskega zidu pri Nauportu („Ajdovski zid“) je reprodukcija po karti voj. geogr. instituta. To delo obsega skoro vso zgodovino Kranjske za časa Rimljanov, zlasti pa Ljubljane in Vrhnike. Narisane so vse znane in domnevne ceste z najdišči milinikov. „Ajdovski zid“ pri Vrhniki (del utrdb italske meje) je narisana z načrtom 1:22 000. Takisto so narisani vsi novo najdeni in pregledani napisni kamni na Kranjskem. Med poslednjimi je najzanimivejši oni na str. 41, št. 10, najden l. 1892 pred Tavčarjevo hišo na M. T. cesti ker je prvi dosedaj v Ljubljani najdeni krščanski napis. V krogih zgodovinarjev in zemljepiscev bode to veleznomenito delo nedvomno našlo tisti sprejem, katerega zasluži spričo svoje temeljitosti in vestnosti.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj 7. julija.** Poslanec dr. Kathrein, načelnik kluba nemških klerikalcev je pred svojimi volilci govoril o uredbi jezikovnega vprašanja in se odločno izrekel za kodificiranje nemškega državnega jezika, dostavil je, da samo naivni ljudje dvomijo o možnosti, uveljaviti nemški državni jezik.

**Pariz 7. julija.** Nacionalisti so včeraj zopet poskusili naskok na ministrstvo Waldeck-Rousseau. Poslanec Lassies je hotel interpelirati radi tožbe

kapitana Frischa proti „Aurori“. Ker se njegova interpelacija ni postavila na dnevni red, je povzročil velik škandal. Prezident Deschanel je moral sejo pretrgati. Končno je zbornica odločila, da se postavi Lassiesova interpelacija kot zadnja točka ne dnevnega reda.

**Helsingfors 7. julija.** Finlandski senat, ki se je upiral uvedanju ruskega uradnega jezika na Finskem, se je udal. 12 senatorjev je odstopilo. Senat je pritrdil carskemu reskriptu in se je ta danes objavil v uradnem listu.

**Dunaj 7. julija.** Neka tukajšnja banka je dobila danes ob dveh popoldne naznanilo, da so Buri ujeli generala Bullerja in ves njegov štab. Potrjena ta vest doslej še ni.

**Dunaj 7. julija.** „Fremdenblatt“ prijavlja poročilo iz Londona, v katerem je rečeno, da ni sedaj niti najmanjšega dvoma več o groznem klanju kristijanov in tujcev v Pekinu. Kitajci so kakor divji napadali kristijane. Vlomili so v vsako hišo, koder so slutili, da živi kak kristjan. Mesarili so jih kakor besni in jih vse moške, ženske in otroke na najstrahovitejše načine trpinčili. Celo otroci so se klanja udeleževali. Trupla so večinoma pometali v goreče hiše. Pekin je ves v dimu. Še vedno gori nebroj poslopij. Klanje se je začelo že dne 17. junija in je bilo ubitih do 6000 kristijanov in tujcev.

**Berolin 7. julija.** Tajnik in tolmač nemškega poslanstva v Pekinu, Goltz, je izrekel mnenje, da je treba na Kitajskem hitro in z vso ostrnostjo in brezobzirnostjo nastopiti. Humanitetni pomisliki ne bi bili umestni. Ako bi se Evropa izkazala kot slabotna, izgubila bi za dolgo časa ves vpliv. Goltz pravi, da je treba usmrtiti vse Kitajce, ki so se udeležili zarote zoper tujce, a princ Tuan mora biti prvi, čigar glava mora pasti in se mora razobesiti na pekinškem mestnem zidu. Tuan je vodja mandžurske stranke in duša cele zarote. Tuan je odstranil doslej najmerodajnejšega kitajskega državnika, princa Činga in sedaj tudi spravi cesarja in cesarico na stran.

**Berolin 7. julija.** Bivši minister Falk, ki je za Bismarcka vodil kulturni boj, je umrl v starosti 73 let. Falk je bil od leta 1872. do 1879. minister.

**London 7. julija.** Listi poročajo, da je princ Tuan izdal parolo, naj se pokoljejo vsi tujci. Uradništvo je temu z navdušenjem pritrdilo, na kar se je dvignilo ljudstvo. Tuanovi pristaši so cesarja in cesarico oropali njihovih cesarskih znamenj in ju postavili pred alternativo, naj se ali zastrupita, ali pa bosta zabodena. Kakor znano, sta se odločila za zastrupljenje. Cesarica je še živa.

**London 7. julija.** O ruski koloni, broječi 3000 mož, ki je 11. junija odrinila proti Pekinu, že 24 dni ni nobene vesti. Sodi se, da je kitajska armada, na katero je ruska kolona naletela, in ki šteje 30.000 mož, vse Ruse do zadnjega moža ugonobila.

**London 7. julija.** „Times“ javlja, da so Japonci v Tsientsinu izkrcali 22.000 mož s 14 topi, 800 mož pa da je na potu.

**London 7. julija.** Iz Tsientsina se poroča, da leži v okolici na tisoče umorjenih kristijanov, in da nosi reka, ki teče mimo mesta, vse polno trupel v morje. Splošno se priznava, da bi bili evropski vojaški oddelki že vsi uničeni, ko bi jih ne podpirali Rusi.

## Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

d) Trgovska in obrtniška zbornica v Gradcu je pri c. kr. železniškem in trgovskem ministrstvu prosila za odpomoč glede nekaterih nedostatkov v železništvu. V svoji vlogi povdarja zbornica posestrima, da je ureditev prometnih razmer na Avstrijskem narodno-gospodarska zahteva prve vrste. C. kr. ministrstvo je v zadnjem času naredilo nekaj poskusov, da izboljša obupne

☞ Dalje v prilogi. ☜



razmere avstrijskih železnic, zlasti v planinskih deželah, in ta vloga ima ravno namen c. kr. ministrstvo dovesti do tega, da razvije svojo delavnost v tem smeru odločno in trajno, in sicer tako glede južne železnice, kakor glede državnih železnic. Ministrstvo se ne sme zadovoljiti s polovičnimi ukrepi, če hoče osiguriti promet za prihodnost. Vloga navaja podrobno nedostatek na železnicah in se zavzema za drugo zvezo Gradca z Dunajem, Ljubljano in Zagrebom kot nujno potrebno. Zbornica prosi končno železniško ministrstvo, naj že uvedeno akcijo glede pomnožitve obratnega materiala, razširjenja postaj in njihovih tirnih naprav in pa glede razbremenitve železniškega osebja odločno dovede do konca, naj vso svojo skrb obrača na spopolnitev uredbe pri c. kr. državnih železnicah, in naj državno železniško politiko napelje na boljše pot. — Zbornica je to vlogo pri c. kr. železniškem ministrstvu podpirala in v svoji vlogi posebno poudarila nujno potrebo preureditve ljubljanskega južnega kolodvora južne železnice.

Zbornica je vzela to poročilo odobruje na znanje.

IV. Zbornični svetnik Josip Lenarčič poroča o volitvi zastopnika v odbor obrtno-nadaljevalne šole v Šmartnem pri Litiji in predlaga, naj se izvoli gosp. Wakonigg, trgovec v Šmartnem. Sprejeto.

V. Zbornični svetnik Feliks Stare poroča o prošnji občin Podgora, Kompolje in občinskih svetovalec v Vidmu za dovoljenje štirih letnih semnov: 17. januarja, 1. maja, 31. avgusta in 5. decembra v Vidmu. Sosedne občine ne ugovarjajo proti dovolitvi. Ker bi novi semnji živinorejo v teh krajih povzdignili in ne bi ovirali drugih tamošnjih semnov, predlaga poročevalec, naj se prošnja priporoča v polno rešitev. — Sprejeto.

VI. Provizorični predsednik Ivan Baumgartner poroča o vlogi trgovske in obrtniške zbornice v Bolzanu na c. kr. finančno ministrstvo, da bi razveljavilo v ministrski odredbi z dne 30. novembra 1899, drž. zak. št. 238, obsežno določbo, da se sme prodajati denaturirano žganje na drobno le v posodah, zaprtih po trgovski navadi, ki obsegajo najmanj 1/8 litra. Tudi gremij trgovcev v Ljubljani je vložil jednako prošnjo. Ta določba provzroča trgovcem mnogo stroškov in sitnost vsled napolnjevanja in zamašavanja steklenic, ne koristi pa nikomur. Poročevalec predlaga v odseku imenu: Zbornica naj podpira gornjo vlogo pri c. kr. finančnem ministrstvu z jednako vlogo. — Sprejeto.

(Dalje prih.)

## Bratje Sokoli!

V nedeljo, dné 8. julija 1900

najmlajše bratsko slovensko telovadno društvo

## „Gorenjski Sokol“

v Kranju

slovesno razvije novo zastavo.

Zbrališče ob 1/2 12. uri na južnem kolodvoru. Vlak se odpelje ob 11. uri 51 minut.

Vspored: Pozdrav v Kranju, razvitje zastave, banket na vrtu pri Mayrju, javna telovadba na glavnem trgu, ljudska veselica, odhod z večernim vlakom.

K prav obilni udeležbi Vas vabi z bratskim:

Na zdar!

Odbor.

## Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gg. Litij-sko-Smartinske Slovenke družbi sv. C. in M. za god 200 K. — G. Harambaša v Rajhenburgu nabral mej Rajhenburškimi rodoljubi v vozilo sv. Blagovestnikoma 40 K. — G. Josip Kozina kot revanža za čestitko Metodove Cirile iz S. T. 2 K. — Povodom sestanka „Črni kusov“ v Švicariji 3 K. 20 vin. — G. Valentin Zavrl nadučitelj v Begunjah pri Lescah nabral pri kresu na Dobrič poleg kočje G. Auerja 16 K. (mej darovalci se je osobito izkazal g. Auer z 10 K.) — G. Katinka Guštin v Metliki za godovni dar sv. Blagovestnikoma 2 K. — G. Ivan Duffe v Ljubljani daruje po g. H. S. 1 K. — g. Emil Orožen, c. kr. notar in g. Janko Ruprecht, oba v Trebnjem v spomin godu naših preslavnih Blagovestnikov pošiljata vsak 10 K., tedaj skupaj 20 K. — Vsega skupaj 284 K. 20 vin. Živeli!

Za Prešernov spomenik: G. Ruža Lukan nabrala v veseli družbi v Ribnici dne 2. 7. 1900 25 K. 20 vin. — G. Vojteh Kette, Lackenhof na Spod. Avstrijskem, namesto venca na krsto umrlega prijatelja g. K. Ivančiča 10 K. — Družba „pri roži“ pod geslom: „Iz krajev niso, ki v njih solnce sije“, 6 K. — Skupaj 41 K. 20 vin. Živeli!

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčalo in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vskiye, dá 110 do 140 litrov sadnega vina.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopriwa, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

Fotografični aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajočo št. 1. 1854. obstoječo specialno hišo fotografičnih potrebnih firm A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJSKA, Tuchauberg 9, ter da pregledajo njen ilustrirani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11-8)

(Kwizdov restitucijski fluid za konje.) „Sport“, strokovnjaški list za dirkarstvo, lov in konje, se izraža o Kwizdovem restitucijskem fluidu tako-le: Kdor hoče mišice svojih konj pri močni uporabi ohraniti sveže, se mu priporoča, da uporablja restitucijski fluid Frana Ivana Kwizde v Kornenburgu. Po vsakokratni rabi naj se mišice dobro obribo s slamo, potem pa se noge konja od kolena do bintla naribajo s tem restitucijskim fluidom in lahko zavežejo; to je priprosto a vendar jako dobro sredstvo, da se mišice ohranijo sveže in čvrste in se prepreči nastajanje žolčevja. Kwizdovega c. kr. priv. restitucijskega fluida naj bi torej ne manjkalo v nobenem dobro urejenem hlevu.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

## Z Bogom!

Odhajaje po svojem šestletnem umetniškem delovanju pri slovenskem gledališču, kateremu sem bil udan z vso svojo ljubeznijo do bratskega naroda slovenskega in njegove dram. umetnosti, izrekam s tem slavnemu dramatičnemu društvu v Ljubljani, njegovemu predsedniku, velenjenemu gospodu dr. Ivanu Tavčarju, njegovi milostni gospé soprog, ljubeznivi botrici naše „ljubljanske srajce“ Svatopluka, gg. botrona Pirca in Plan-tanu, slavnemu odboru dram. društva, umetniškemu društvu, ruskemu kružku in njegovemu predsedniku g. dr. Jenkotu, češki obci, vsem društvom, pri katerih sem sodeloval vselej z veseljem ter sploh vsem dobrim prijateljem slovenske dramatične umetnosti, posebno pa redakciji „Slovenskega naroda“, „Ljublj. Zvona“ itd., vsem p. n. obiskovalcem slovenskega gledališča iz Ljubljane in z dežele na toliko dokazov naklonjenosti, prijateljstva in ljubezni svojo najiskrenejšo zahvalo in ključem vsem najsrčneje:

„Z Bogom in na svidenje!“

Zagotavljam, da ne izginejo nikdar iz naših misli vsi ti lepi trenutki, ki sva jih doživela med Vami, bratje Slovenci!

V Ljubljani, dne 7. julija 1900.

Lidunka Inemannova.

(1354)

Rudolf Inemann.

## Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. julija: Pavlina Valjavec, urarjeva hči, 10 dni, Bohoričeve ulice št. 33. vnetje črev. — Neža Stojc, strelčica, 63 let, Florijanske ulice št. 17, vnetje jeter.

V deželni bolnici:

Dne 3. julija: Matevž Pfeifer, tesar, 45 l. legar. — Amalija Bergonuz, dekla, 24 let, jetika.

## Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

| Julij | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura v °C | Vetrovi    | Nebo | Padačina v 24 urah |
|-------|----------------|------------------------|------------------|------------|------|--------------------|
| 6     | 9. zvečer      | 730.2                  | 19.2             | brezveter. | dež  |                    |
| 7     | 7. zjutraj     | 727.7                  | 17.1             | sr. jvzhod | dež  |                    |
| 8     | 2. popol.      | 729.5                  | 13.0             | sr. szahod | dež  | 18.4 mm.           |

Srednja včerašnja temperatura 19.7°, normala: 19.4°.

## Dunajska borza

dne 7. julija 1900.

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| Skupni državni dolg v notah      | 97.30      |
| Skupni državni dolg v srebru     | 96.95      |
| Avstrijska zlata renta           | 115.60     |
| Avstrijska krona renta 4%        | 96.95      |
| Ogrska zlata renta 4%            | 115.50     |
| Ogrska krona renta 4%            | 90.95      |
| Avstro-ogrski bančne delnice     | 1725.—     |
| Kreditne delnice                 | 675.—      |
| London vista                     | 242.27 1/2 |
| Nemški drž. bankovci za 100 mark | 118.70     |
| 30 mark                          | 23.70      |
| 30 frankov                       | 19.29      |
| Italijanski bankovci             | 90.70      |
| G. kr. cekini                    | 11.33      |

## V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (36-3)

## osvežujoča in namizna pijača,

posebno pripravna za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi,

**MATTONIJEV**  
**GISSHÜBLER**  
naravna  
alkalična kislina

Ta upliva osveževalno in oživiljačo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepčevalno sredstvo.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

## Etterjev sadni sok

in gotovo bodete jako zadovoljni. Iz Etter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev. Liter te izborne pijače stane okoli pet krajcarjev.

(1089-10)

## Vozni red

železnice Ljubljana-(Brezovica)-Vrhnika.  
Ljubljana-Vrhnika.

| Postaje            | zjutraj | popoldne | zvečer |
|--------------------|---------|----------|--------|
| Ljubljana          | 7 15    | 1 55     | 8 10   |
| Brezovica          | 7 33    | 2 12     | 8 27   |
| Log (postajališče) | 7 47    | 2 27     | 8 42   |
| Drenov-Grič        | 7 59    | 2 39     | 8 54   |
| Vrhnika            | 8 09    | 2 49     | 9 04   |

## Vrhnika-Ljubljana.

| Postaje            | zjutraj | dopolodne | zvečer |
|--------------------|---------|-----------|--------|
| Vrhnika            | 5 40    | 11 35     | 6 36   |
| Drenov-Grič        | 5 51    | 11 46     | 6 47   |
| Log (postajališče) | 6 03    | 11 58     | 6 59   |
| Brezovica          | 6 18    | 12 13     | 7 14   |
| Ljubljana          | 6 34    | 12 29     | 7 30   |

## Zgubil se je

dne 3. t. m. pes „mops“, kateri sliši na ime „Darling“. Okrog vratu ima rumeno verižico, ter je od iste tudi črn okrog vratu. — Kdor ga najde ali kaj izve o njem, naj blagovoli proti primerni nagradi sporočiti ali ga izročiti (1355)

Venc. Arko-tu  
Šmartno, pri Litiji.

Firm. 187.

Posam. II. 43/1.

## Razglas.

Na c. kr. deželnem kot trgovinskem sodišču v Ljubljani izvršil se je vpis firme

„Anton Deghenghi, trgovina z lesom v Ljubljani, Anton Deghenghi, Holzändler in Laibach“

in Antona Deghenghi, trgovca z lesom v Ljubljani, Marija Terezije cesta hiš. št. 1, kot imetnika te firme v register za posamezne firme.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani

dne 2. julija 1900.

(1343)

Uradno dovoljena (1351)

posredovalnica stanovanj in služeb

**G. FLUX**

Gospodske ulice št. 6

Išče nujno: 2 grajska služnika za Ljubljano; kočijaža, ki je ob enem jezdni hlapec, v dobro hišo, 15-20 gld. plače in vse prosto; nekaj boljših kuharic in deklet za razna dela; 2 boni za reko in Ogrsko k večjim otrokom; 2 pestunji itd.

Priporočam spretno hotelsko hišino in jako pridno, solidno kuhinjsko kasirko, obe z letnimi spričevali.

## Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno zadružno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-4)

## „THE MUTUAL“

zavarovalna družba za življenje v New-Yorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbitalne in po preteku 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za leto 1898:

|                                          |                        |
|------------------------------------------|------------------------|
| Denarno stanje                           | 1,369,576,693.29 kron. |
| Zavezanosti na račun lastnikov polic     | 1,150,168,487.79 „     |
| Prebitek na račun lastnikov polic        | 219,408,205.50 kron.   |
| Zavarovalno stanje, včevši telesne rente | 4,795,509,175.81 „     |
| Dohodki leta 1898                        | 299,660,000.— „        |

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerialnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. V polici zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte i. t. d. daje

(1921-19)

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 14, II. nadstr.



## Lepo stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami se odda  
za november (1340-1)

na Reseljevi cesti.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

## Učenec

14 let star, se sprejme (1334-1)

v trgovino A. Sušnika

Zaloška cesta št. 15.

## Stenografa

sprejme (1332-2)

dr. Kolšek v Laškem trgu

na pismeno ponudbo.

Proda se pod ugodnimi pogoji  
**jednonadstropna hiša**

v Ljubljani, Krakovske ulice št. 22.

Več se izve pri lastnici istotam vsaki  
večer od 1/6 ure naprej. (1344-1)

## Učenec

se sprejme pod dobrimi pogoji v trgovino  
z mešanim blagom pri

J. Modic-u v Novi vasi pri Rakeku.

Več se izve pri dotičniku. (1333-2)

Pridno in pošteno

## deklico

dobrih starišev, katera ima veselje do trgo-  
vine in gostilne, se sprejme takoj. Prednost  
imajo one, katere znajo nekoliko kuhati in  
šivati. — Ponudbe naj se pošiljajo na uprav-  
ništvo „Slovenskega Naroda“ pod naslovom  
„Zvestoba“. (1335-2)

## Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi  
pripadajočimi prostori na Rimski cesti  
št. 10 v 1. nadstropju se odda z mese-  
cem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do  
12. ure dopoldne. (1051-20)

Pouk v pisavi s

## strojem

se pri zadostni udeležitvi podeli  
na Št. Peterskem nasipu št. 37, I. nadstr.

Oglasitve od 7. do 9. ure zvečer do  
10. julija t. l. (1314-3)

Jutri, v nedeljo, 8. julija t. l.

v gostilni „pri Ocvirku“

Dolenjska cesta št. 40

## veselica

s plesom.

Začetek ob 4. uri pop.

S spoštovanjem

**Fr. Popp.**

(1347)



## Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem  
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih  
pušek za love in strelce po najnovejših  
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-  
deluje stare samokresnice, vprejema vsako-  
vrstna popravila, ter jih točno in dobro  
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene  
in od mene preskušene. — Ilustro-  
vani ceniki zastoj. (110) (26)

## Kufekejeva moka za otroke

od avstro-ogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena  
najbolja in najcenejša hrana za zdrave in na črevih bolne otroke  
Dobiva se v lekarnah, droguerijah ter v tovarni R. KUFKE DUNAJ VI/2

## V Gorjah

1/4 ure od Vintgarja in 1/4 ure od Blede —  
odda se

## več sob.

Krasen razgled na Karavanke in na  
Bleško jezero. Hrana in stanovanje ceno.  
(1319-2) Jernej Černe.

## Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

sukneno, platneno in drugo  
manufakturno blago

po polovičnih cenah  
nepreklicno le do konca julija t. l.

predaja (1178-10)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

## Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

**Odhod iz Ljubljane** juž. kol. Proga čez  
Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,  
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal  
v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gas-  
stein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na  
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj  
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-  
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd,  
Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen,  
Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Prago,  
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.  
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-  
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.  
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,  
Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell  
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz;  
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen,  
Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire,  
Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-  
čer osonni vlak v Jesenice. Vrhu tega ob nedeljah  
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-  
Kropo. — Proga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki:  
Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m.  
popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod**  
**v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob  
5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via  
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,  
Isa, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-  
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz  
Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak  
z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Hebr, Ma-  
rijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca,  
Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta,  
Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pon-  
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z  
Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-  
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni  
vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,  
Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Plznja, Bu-  
dejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.  
Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 30  
min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — Proga iz  
Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki:  
Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m.  
popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Od-**  
**hod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Ob 7.  
uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 5.  
uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak  
le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-**  
**bljano** drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m.  
zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.  
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-  
deljah in praznikih. (1305)

Za samo gid. 4-95  
ali kron 9-90.

## Razprodaja!!

Niklasta žepna ura z ve-  
rižico in 10 pristnih sre-  
brnih predmetov

za samo gid. 4-95

pošljem vsakomur, dokler  
je kaj zaloge proti po-  
vzetju, ali če se naprej  
vpošlje denar.



1.) Niklasta remontorska žepna ura na sidro  
s čudovito lepo graviranim pokrovom z minutnim  
kazalom točno na minuto idoča, z garancijo (ni-  
kakoršna stenska ura, kakoršne žal pošiljajo  
nekateri bazarski trgovci na mesto  
naznanjene pozlačene ure!!)

2.) Niklasta ali pozlačena verižica  
za uro, ameriška fagona, jako ele-  
gantna.

3.) 1 pristno srebrno zapestnico  
z medaljonom.

4.) 1 kratvato iglo s kolesarjem.

5.) in 6.) 2 manjših gumbov.

7.) in 8.) 2 srajčnih

9.) 1 gumb za kolar.

10.) in 11.) 2 uhana najnovejše  
fagone.

12.) 1 modni prstan (papirni od-  
strižek za mero.)

Neugajajoče se tekom 8 dni vzame nazaj. — Ilu-  
strovani ceniki ur in zlatnine brezplačno in franco.

## E. Holzer,

tovarniška zaloge ur in zlatnine na debelo,  
dobavitelj avstrijske zveze c. kr. državnih  
uradnikov ltd. (1322-3)

Krakov, Stradom št. 18.

## Na prodaj

Je par dobro vveženih pristno  
bosenskih konj (arabskega pokolenja)  
z naprsto opravo, in napol pokrit kaleselj  
s snemljivo streho, dalje fini (1352-1)

## salonski glasovir

pristen Bösendorfer iz palisandrovega lesa,  
dobro ohranjen. — Povpraša naj se pri F.  
M. Schmitt-u, Pred škofjo 2.

## Hlev

s 4 konjskimi stajami, prostorno kolnico,  
shrambo za krmo in sobo za kočijaža se  
da v najem s prvim avgustom. Kolnica  
se eventuelno lahko porabi za skladišče  
blaga, ker leži transito.

## Stanovanje za samca.

2 meblovani sobi z balkonom, predsobo,  
služniško sobo, posebnim vodovodom, elektri-  
čno razsvetljavo se odda s 1. avgustom  
ali tudi takoj.

Več se izve pri hišniku v Šubičevi  
ulici št. 3. (962-9)

Pri konsumnem društvu trbovjske  
bratovske zaloge v Trbovljah

je izpraznjeno mesto

## knjigovodje

ki preskrbuje tudi korespondenco. Zahteva  
se znanje slovenskega in nemškega jezika  
v govoru in pisavi, ter oblastveni vsposob-  
ljenostni izkaz, da more poslovati prosilec  
eventuelno kot namestnik poslovodje. Re-  
fleksantje priletne starosti ter poročeni  
imajo prednost.

Pismene, primerno opremljene ponudbe  
je vpsolati predsedništvu zgorajšnjega  
konsumnega društva v Trbovlje. 1297-2

## Zahvala.

Dne 1. julija 1900 je pogorelo moje  
pri c. kr. priv. zavarovalnici „Avstr.  
Phönix“ na Dunaji, katerega zastop  
je v Ljubljani v uršulinskem poslopju,  
zavarovano poslopje.

Zavarščino imela bi plačati že dne  
5. maja, a vsled revščine tega nisem  
mogla storiti. Ne oziraje se na to, je  
vsejedno generalni zastopnik gospod  
Josip Prosenec škodo cenil in iz-  
plačala se mi je vsa zavarovalna svota.  
Takega postopanja ne smatram jaz  
samo za kulanco, temveč tudi za ve-  
likodušni dar. Zahvaljevala se za da-  
rilo, priporočam omenjeno zavarovalnico  
kar najtopleje vsem zavarovanja po-  
trebnim gospodarjem.

Bog plati! (1346)

Ljubljana, dne 6. julija 1900.

Marija Kadunc, Ilovica 48.

## Knjigovški pomočnik

dobro in trezen delavec, sprejme se za  
stalno službo takoj.

Pojasnila pri Jos. Petrič-u, trgovina  
s papirjem v Ljubljani. (1348-1)

## Glasovir

skoro nič rabljen, se prodaja.

Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Št. 22.579.

(1349-1)

## Razpis.

Na dan obletnice poroke Njene c. in  
kr. Visokosti gospé nadvojvodinje Marije  
Valerije

razdeliti je mej petero ubogih  
vdov ljubljanskih 400 kron.

Prošnje za podelitev teh podpor vlo-  
žiti je do 26. t. m. pri podpisnem  
uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 2. julija 1900.

## Stanovanje

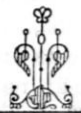
z dvema sobama, s kuhinjo in s pripadki

se odda s 1. avgustom t. l. (1329-2)

na Tržaški cesti št. 27.

## Mesne konzerve

## juhine konzerve



## prepečenec

cognac (1228-5)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisoh-u

Ljubljana, Kongresni trg.

## CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje reno-  
mirana marka je skrbno priprav-  
ljena, zajamčeno čista in na vsem  
svetu priljubljena. (213-24)

Dobiva se povsod na prodaj.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno  
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-  
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v  
založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do  
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.  
„Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI,  
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice  
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII in VIII,  
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice  
à 5 gld. 20 kr.;  
— letniki od IX. do XVIII, broširan à 4 gld.  
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.  
20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“

po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kasenski zakonik, ve-  
zan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan  
à 4 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan  
à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à  
50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek,  
pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj  
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne šurnale, na vse do-  
mače in tuje časnike ter knjige.

## I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.



## Zanesljivega (1281-4) zastopnika

kateri je v kupčijskih zadevah dobro izvežbeno, išče trgovina s papirjem na debelo  
**František J. Šašek**  
Plzen, Kollárova ulica št. 14.  
Ponudbe naj bodo pisane češki ali pa nemški.

Zajamčeno iz pristnega vina  
izdeluje (434-10)

**vinski jesih**  
**ALBERT ECKERT**  
v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in  
delikatesnih prodajalnicah.

## L. Luserjev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:  
**L. Schwenk-ova lekarna**  
Dunaj-Meidling.

Zahtevajte **Luser-jev** oblič za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.  
V Ljubljani: M. Mardetschlager,  
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:  
K. Savnik. (485-18)

## V Gamelnih se prodaja lep mlin

pripraven za kopališče ali tovarno. Stavba  
je lična, voda zdrava. (1310-3)

Naslov pove upravništvo „Sl. Naroda“.

**Kwizdov**  
**restitucijski fluid.**



C. in kr. priv. voda za umivanje konj.  
Cena steklenice K 2-80.

Že 40 let se rabi v dvornih konjarnicah, v  
večjih vojaških in civilnih hlevih za ojače-  
nje pred in za okrepčanje po velikih na-  
porih, pri zvinjenjih, okorelosti kit i. t. d.,  
vsposoblja konja za izredna dela v trainingu.  
Pristen samo z gorenjo varstveno znamko  
se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah  
Avstro-Ogerske. — Glavna zaloga:

**Franc Iv. Kwizda**

c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni  
dobavitelj

okrožni lekarnar v KORNEUBURGU  
pri Dunaju. I. (1363-1)

## Elegantna stanovanja

s 4 sobami in s 3 sobami z udobnimi pri-  
tiklinami se oddajo za termin  
1. avgusta t. l.

na Marije Terezije cesti in Novi ulici  
v I. in III. nadstropji. — Več se izve pri  
hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (755-13)

## Styria- kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno  
v zalogi!

Ne samo najelegantnejše in naj-  
dražje, nego tudi najprostejše in  
najcenejše (427-18)

## Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji,  
solidni izdelavi in lahkem teku.

**Styria-Fahrrad-Werke**  
Joh. Puch & Comp., Gradec.

Zastopnik:

**Fran Čuden**

trgovec s kolesi v Ljubljani.

## RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo  
sodržujoča mineralna voda

prilagočena od prvih medicinskih avtoritet pri  
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in žen-  
skih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in  
v lekarnah. (945-9)

**Kopališče Roncegno** Južno Tirolsko,  
postaja valunganske železnice,

1 1/4 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna,  
parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo,  
elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Vi-  
šina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega,  
zaščiten od vetrov, dišeč, suh zrak, brez vsega  
prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj.  
Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepimi parkom,  
prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuje,  
obedovalnice in bralne sobe, zdravilski salon.  
Povsod električna razsvetljava, zdravilna godba,  
lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, zanimivi  
izleti. Sezona maj-oktober. Prospekte in poja-  
nila daje kopališko ravateljstvo v Roncegno.

## Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

12. julija Rotterdam 1-00 popoldne.  
19. julija Maasdam 6-00 dopoldne.  
26. julija Potsdam 1-00 popoldne.  
2. avg. Statendam 5-00 dopoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,  
Potsdam 12.500 ton. (1291-2)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz prista-  
drugi kajiti od 216 K nišča

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.  
Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;  
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.  
Avstr. podružnice v Brnu, Inmostu in Trstu.

Št. 123/Pr.

## Razpis službe.

Pri mestnem magistratu je stalno popolniti službo

## vodovodnega monterja

s prejemki V. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 kron, s pravico do dveh v  
pokojnino vstevnih petletnic po 160 kron in z dejalnostno doklado 360 kron.

Prosilci za to službo morajo v smislu §. 13. službene pragmatike dokazati, da so  
v monerski stroki dobro izvežbeni, in da imajo za sabo vsaj dveletno praktično služ-  
beno dobo. Prosilci se morajo nadalje izkazati, da so avstrijski državljani, neomadeže  
vanega dosedanjega življenja, telesno in duševno zdravi, najmanj 18 in ne več kot 40  
let stari, konečno, da so slovenščine v besedi in pismu popolnoma zmožni.

Z navedenimi dokazili opremljene prošnje je pri predsedništvu mestnega magistrata  
vlagati

najpozneje do 15. dne julija t. l.

Pomanjkljive ali zakasnele prošnje se ne bodo jemale v poštev.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. julija t. l.



Zahtevajte zares najboljši cigaretni papir  
in najboljše zavitke sveta

**Abadie.**

Vsak list z zlatim tiskom. Se ne  
zamasti. Ne ugasne. Ne škoduje  
zdravju. (1109-6)

Glavna zaloga pri

Jos. Petriču. Ljubljana.



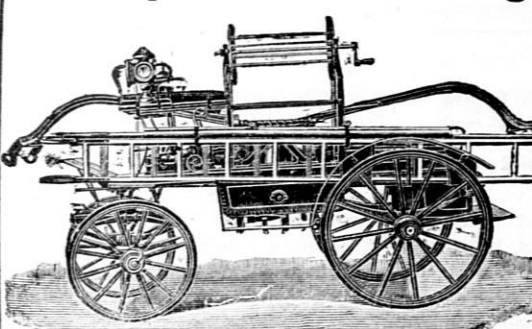
**FRAN CHRISTOPH-ov**  
**svetli lak za tla**  
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.



**Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo**  
za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne  
diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697-6)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranju: F. Dolenz.

**Prva slovanska**  
**c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja**



kakor: brizgalnic najnovejše  
konstrukcije, s sesalno in tla-  
čilno odprtino na obeh straneh  
ter s patentom proti zmrzlini,  
parnih strojev, cevij, čelad  
in pasov, kmetijskih strojev  
in peronospera-brizgalnic itd.

**R. A. Smekal**  
Czech-Moravsko Smichov-Praga  
podružnica v Zagrebu

prilagočena slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo  
bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci  
in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatev franco na vsak kolodvor.  
Z veselo poštovanjem (391-30)

**Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.**



**Najboljše črnilo svetá!**  
Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo  
**Fernolent čreveljsko črnilo**  
za svetla obutala samo (1139-5)

**Fernolent crème za naravno usnje.**  
Dobiva se C. kr. priv. povsodl.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.  
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.  
Radi mnogih posnemanj brez vredno-  
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolent.**

Ustanov-  
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Ljubljana, Franciskanske ulice 4,  
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.  
južne železnice.

**Slikarja napisov.**  
Stavbinska in pohištvena pleskarja.  
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev  
na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih  
barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, sli-  
karje in zidarje, številnega mazila za  
hrastove pode, karbolinoje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše,  
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje  
srbnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-  
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi  
kot priznana resno in fino po najnižjih cenah.

**Mehanik Ivan Škerl**  
stanuje samo  
**Opekarska cesta št. 16.**

šivalni stroji po najnižjih cenah.  
Bleikle in v to stroko spadajoča popra-  
vila izvršuje dobro in ceno. 27

Vnanja naročila se točno izvrše.

**Perilo za gospode**  
najboljše blago in najnovejše  
**kravate**  
prodaja 27

**Alojzij Persché**  
Pred škofijo, poleg mestne hiše.

**Anton Presker**  
krojač  
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6  
priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek  
za gospode in  
dečke, 27  
jopic in plaščev  
za gospe,  
nepremočljivih  
havelokov itd.

Obleke po meri se po  
najnovejših uzorcih in po  
najnižjih cenah solidno in  
najhitreje izgotovljajo.



**Klobuke**  
najnovejši fačone  
priporoča po nizki ceni  
**J. S. Benedikt** 27  
Ljubljana, Stari trg.



# Hiša z mlinom

v Lescah št. 24, s travniki, jezerom itd., četrt ure od kolodvora oddaljena, se proda iz proste roke. (1242-3)

Več pove lastnik **Tomaž Prešern**, v Lescah št. 24.

## Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem  
dolenjske železnice postaja Straža.

Akratoterma 33-38° C, pitne in kopalne zdravilne, izredno vpljivajoče pri prehladu, reumi, ischias in nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliki kopalni baseni, posebne kopeli in barske kopeli. Udobno opravljene sobe za tuje, igralne in družinske sobe. Zdravo podnebje. — Gozdna okolica. — Dobro in cenene restavracije.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.  
Prospekti in razjasnila brez stroškov pri kopalniškem ravnateljstvu. (803-4)

# Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in posebnega vrta s paviljonom, se odda od 1. avgusta t. l. naprej za letno najemščino 250 gld. (1311-3)

Vpraša naj se pri hišnem poselniku gosp. V. Hanušu, Kuhneva cesta št. 21, nasproti domobranski vojašnici.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

## „Vzgoja in omika“ ali izvir sročje

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112-23)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju** III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10. Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

# 100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in risike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Poudarba na: Ludwig Österreich, VII., Deutsche gasse 8, Budapest. (946-9)

## Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo

**opekarno** uvedel delovanje

s parno silo in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe, zarezno opeko (Strangfalgziegel), stisnjeno strešno opeko (Dachpressziegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

**Ludovik Herzmann** (1234-5) opekarna s parno silo.

# Prodajalko

izurjeno v trgovini z manufakturnim in specijalnim blagom ter zanesljivo v računanju, vsprejme (1308-3)

Fran Ks. Grebenc, Velike Lašče.

## Trgovski pomočnik

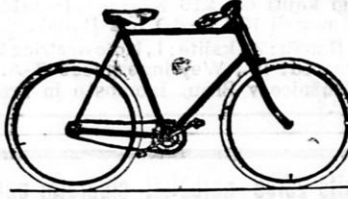
spreten prodajalec, vešč slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, izurjen v specijalnih, galanterijskih in železninskih strokih, želi svoj sedanji prostor spremeniti. — Vstop 15. avgusta ali 1. septembra.

Cenjene ponudbe pod soliden št. 180 na upravnistvo „Slov. Naroda“. (1327-2)

## Po nizki ceni se prodaja hiša (gostilna)

z vrtom, njivami in gospodarskim poslopjem, v bližnji okolici Celja. (1303-3) Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

**Josip Širca v Žalcu**  
tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor „Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“  
potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.  
**Cena od 80 gld. naprej.**  
**Lastna popravilnica.**  
Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-11)  
Točna in kulantna postrežba.



**Razglas.**  
Na c. kr. cesarja Franca Jožefa državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred, v soboto, dne 14. julija od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v ponedeljek, dne 16. julija od 1/9. ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vsprejemna taksa je določena na 6 K 80 vin., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila. Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja, pa se morejo javiti za vsprejem tudi pisмено, vposlati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v ponedeljek, dne 16. julija pred preskušnjo predstaviti osebno šolskemu ravnatelju. Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa drž. gimnazije v Kranju (1290-3) dne 29. junija 1900.

**Premier PREMIER-**  
Helical-cevna kolesa  
Dvocevna kolesa  
Prostoleteča kolesa  
Transportna kolesa  
Motorna kolesa (839-17)  
so izkušena, solidna, elegantna in lahko leteča.  
**The Premier Cycle Co. Ltd.**  
(Hilman, Herbert & Cooper)  
Coventry (Angleško), Heb (Česko), Dunaj VII.  
Zastopnik: **Fr. Čuden**, trgovina s kolesi v Ljubljani.



**Moderce**  
najnovejša načina, najboljši izdelek  
priporočam 28  
**Alojzij Persché**  
Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

**Blaž Jesenko**  
Ljubljana, Stari trg št. 11.  
Zaloga vsakovrstnih  
**klobukov in čepic**  
perila, kravat itd. 28  
po najnižjih cenah.

**Ivan Jax**  
Ljubljana, Dunajska cesta 13.  
Tovarniška zaloga  
šivalnih strojev in velocipedov. Centri zastoj in franko.



**Vincenc Čamernik**  
kamnoseški mojster  
v Ljubljani, Slomškove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).  
**Izborna zaloga grobnih spomenikov**  
iz različnih marmorjev, granitov in sljenitov.  
**Naprava kompletnih rodbinskih rakev**  
tu in na deželi. (1014-11)  
Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.  
**Stavbena dela.**  
Priznana solidna in točna postrežba.

**Kis sama delati**  
(jako velika prihranitev)  
more vsaka gospodinja, ako uporabi priljubljeno kisovo esenco „Vinaacet“. Z navadnim prilivanjem vode se priredi vsakokrat potrebno množino kisa, in se ima čisto svež kis izborne kakovosti. Že narejen kis, ki je na prodaj, je prav mnogokrat pokvarjen, ali pa se pokvari skoro vselej v kuhinji. Tak kis pa je zdravju škodljiv in popolnoma brez vrednosti za ohranitev jedil. Kdor je jedenkrat uporabil kisovo esenco „Vinaacet“, porabljal jo bode vedno.  
Na prodaj imata „Vinaacet“ v Ljubljani: **J. Buzzolini, J. C. Praunseiss.**  
Cene: 1/4 literska steklenica (za 5-10 litrov kisa) K 1.—  
(1337-1) 1/2 " " " 20-40 " " " 3.—

**Trgovca z železnino**  
Andr. Družkoviča naslednik  
**Val. Golob**  
Mestni trg št. 10  
založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov  
priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.  
**Zaloga** vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi Roman in Portland 27 cementa.  
Zaloga nagrobnih križev.



Prej **Alojzij Erjavac** Prej  
**J. Zor** **J. Zor**  
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.  
Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vestrežati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 27  
Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vsotoc.

**MODERCE** natančno po životni meri  
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi  
priporočam  
**HENRIK KENDA** v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 27  
Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileni blago, perilo, e a e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e



**Josip Oblak**  
umetni in galanterijski strugar  
Trubarjeve ulice št. 3  
izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljaste kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinije vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 27

**Pekarija in slastičarna**  
**Jakob Zalaznik**  
Stari trg št. 21.  
**Podružnici:**  
Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.  
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwieback), kakor tudi  
**ržen kruh**  
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.  
V slastičarnici postrezam z najfinjšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krote in zavitke s smetano napolnjene. 27



Pod Trančo št. 2.

27 Veliko zalogo

**klobukov**

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

**A. KUNST**

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

**Velika zaloga obuval**

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagoviti naj se vzorec vpsolati.

**Josip Reich**

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

**Avzug Repič, sodar**

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

**Svilnato blago**

največja izber in najnovejša črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča A. Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

**Fran Detter**

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

**Ign. Fasching-a vdove**

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

**C. kr. priv. tovarna za cement**

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

**Priporočila in spričevala**

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (1298—1)

**Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.**

**Naznanilo.**

Podpisana si usojam slavnemu občinstvu naznanjati, da sem z dnem 1. julija otvorila

**gostilno v Linhartovih ulicah šte. 4**

(ob Dunajski cesti).

Ker bodem skrbela vedno le za dobro in svežo pijačo, ukusna jedila, točno postrežbo in zmerne cene, prosim, da mi slavno občinstvo izkaže zaupanje s svojim obiskom.

Priporočujoča se za mnogobrojen obisk z odličnim spoštovanjem

**Tereza Medič.**

(1299—2)

**Naznanilo.**

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) se vrše sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1900/1901, dne 16. julija, počasi ob 8. uri zjutraj.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov, oglašé dne 15. julija med 8. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesó krstni list in obiskovalno spričevalo. Pri oglašitvi je treba plačati pristojbino 6 K 60 h.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam tudi lahko oglašé pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori navedeni listini in pristojbino.

Po naredbi c. k. deželnega šolskega sveta, z dne 28. avgusta 1894. l., št. 2354, smejo se učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Novem mestu in Radovljici in ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zlatičini, v ljubljanski gimnaziji sprejemati le izjemoma, v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih, in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Tako dovoljenje si morajo stariši pravočasno preskrbeti neposredno pri c. kr. deželnem šolskem svetu.

V Ljubljani, dne 28. junija 1900. (1284—3)

**Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije.**

**Izdatna ov. t**

je izdelovanje likerjev. Vsakdo lahko napravi z uporabo mojih velikokrat premiranih esenčnih specijalitét zares dobre in zjamčeno neškodljive likerje in žganja. Ni treba strokovnih znanostij, nobenega truda in nobene zamude časa. — Glede kompletne uredbe takšnega izdelovanja likerjev, za kar ni potreba ne večjega kapitala, niti večjih lokalitet, daje prospekte in pojasnila

**Emanuel Allina** (1239—3)

tovarna esenčnih specijalitét in etablisement kompletnih uredb za tovarne likerjev

Dunaj II/2, Franzensbrückenstrasse 3.

Najcenejša in najsolidnejša tvrdka za nabavo koles (bicikljev) kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.

Cene od 80 gl. in višje.

Najnamenitejša kolesa kakor:

J. Puch Meteor Peugeot Monarch Seidel Naumann A. U. Right ter razni drugi sistemi.

(588—21)

Francoska Peugeot kolesa po 140 do 230 gl.

**A. Putrich**

Ljubljana, Dunajska cesta.

**1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!**

**Kreditna pisma za Pariz**

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavnem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

**J. C. Mayer-ju** (867—11)

banka in menjalnica v Ljubljani.

Zanesljivo dobri stroji! Jako nizke cene!

**Karol Kavšeka nasl. Schneider & Verovšek**

zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 18

priporočata svojo veliko zalogo raznovrstnih poljedelskih strojev, kakor: lahko tekoče gepeljce, mlatilnice najnovejše sestave in lahko tekoče, tudi take z ležišči na kroglicah (Kugellager) slamotresnike, s pomočjo katerih se pri vsaki mlatilnici prihranita dva človeka. in se lahko na vsako mlatilnico pripravijo, trljaje za žito čistiti, stroje za kositi in žeti z 1 ali 2 konji, najnovejše ameriške sestave in lahko tekoče (dajo se tudi na poskušnjo).

Potem mlince za sadje s kamenitimi valerji, stiskalnice, škroplilnice proti peronospori, jeklene pluge, katerih ni treba prav nič držati, brane za travnike, slamoreznice in sploh vse stroje za poljedelstvo, kakor tudi fino kovane, bakrene kotle za žganje kuhati.

Za strokovno točno izvršilo vsakega naročila jamčiva in bodeva zanaprej lahko vsako naročilo še bolj natanko in vestno izpolnila, kakor dosedaj, ker nimava nobenih agentov in zastopnikov, ter celo stvar sama vodiva in nadzorujeva. (1231—3)

**Vedno čez 200 strojev v zalogi.**

Vsakdo, kateri namerava kupiti stroj, naj si poprej ogleda najino veliko zalogo.

**Vsa luksuz-piva izpodrine**

najbolje renomirano

**dvojno vležano in granatno pivo**

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborna pivo“.

Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje (589—26)

**glavno zastopstvo**

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

**Vinko Majdiča v Kranju.**

**Anton Ditrich v Ljubljani**

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109.





Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

## Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno zboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštni = e prosti.

[Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

**Franc Čuden,** **urar**  
na Velikem trgu nasproti rotovža.



(123-52)

Stajerska  
**ROGAŠKA**  
KISLA VODA Jemljevo Styria-vrelec  
SVETOŠLAVNA.  
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:  
**MIHAEL KASTNER**  
v Ljubljani. (573-32)

Svetovno znana

## PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik: (534-17)

**VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.**

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Zdravnik

**med. dr. Rado Frlan**

otvoril dne 8. julija t. l.

**zobozdravniški atelier**  
v Špitalskih ulicah št. 7.

Izdeluje vsa tehnična dela v kaučuku, celuloitu, zlatu in platini. Pred vsem drugim je izvežban v delu z zlatimi kronami in sponami, katere nadomeščajo vsako zobovje s ploščo. V operacijskem zobozdravništvu se peča z vsemi vrstami plomb, specijelno izobražen je pa v zlatih in porcelanastih plombah po sistemu dvornega zobozdravnika Jenkinsa.

Ordinuje od 9-6 ure, ob nedeljah in praznikih od 9-1 ure.

Za revne brezplačno ruvanje zob od 8-9 ure zjutraj, za tovarniške delavce od 6-7 ure zvečer.

Ljubljana 30. junija 1900.

1320-3

## Nepreklicno do 20. julija 1900

bode se od srede 4. julija naprej na

**Sv. Petra nasipu št. 2**

radi pomanjkanja prostora v glavni prodajalni

vse vrste manufakturnega in oblačilnega blaga  
po vsaki le mogoči najnižji ceni prodajalo.

Z odličnim spoštovanjem

(1323-2)

**K. Schumi & C.**

„pri novi tovarni“.

Dunajska cesta št. 6. LJUBLJANA. Sv. Petra nasip št. 2.

## Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

**E. PILHALS-a naslednik**

priporoča svoj 1. asfaltni strešni lep in izolirake plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rudeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolineum, karbolne kisljine, benzine, benzijske firneže, sajovine itd. (644-15)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Bodi lepo ali slabo vreme vendar je vsako nedeljo in praznik

## KONCERT s PLESOM

v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

Vstop prost.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek

hišni posestnik in krčmar.

(1111-6)

## Otvoritev trgovine.

Usojam si častitemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjati, da sem dne 1. julija 1900 otvoril

na sv. Jakoba trgu št. 6

trgovino s specerijskim blagom.

Blago je dobre kvalitete in po jako nizki ceni. V zalogi imam vsakovrstne potreščine, kakor kavo, sladkor, cibehe, olje, sir itd.

Postrežba točna in povsem rečna.

Priporočujoč se za mnogobrojen nakup v moji trgovini bilježim z vsem spoštovanjem

(1342-1)

**Fran Bergant, trgovec.**

22%  
ceneje!

K potovalni sezoni!

22%  
ceneje!

Ugodna prilika k nakupu večjega števila tapeciranih in netapeciranih

## košar za potovanje

z američanskim patentovanim zaklepom (najnovejša praktična iznajdba) in mnogovrstnih drugih finih košar itd.

Blago ležalo je vsled večje odpošiljatve, kakor se ga je naročilo v kolo-dvorskem skladišču na razpolaganje, in sem isto pred na 20. junija 1900 od načelnikstva tukajšnje južnoželeznične postaje razpisano javno dražbo

22% pod računsko ceno kupil

32 otročjih voz

mej temi 11 angleških finih voz za ležati in sedeti najceneje.

(1341-1)

**M. Pakič, Ljubljana.**

## F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne  
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.  
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih havelokov po najnovejši fa-  
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-  
ško, francosko in tuzemsko robo ima  
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-  
roča za izdelovanje vsakovrstnih unif-  
orm ter preskrbuje vse zraven spa-  
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,  
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-  
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 27

Darila za vsako priliko!

**Frid. Hoffmann**

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta



priporoča svojo naj-  
večjo zalogo vseh  
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz  
tule, jekla in nikla,  
kakor tudi stenskih  
ur, budlik in salon-  
skih ur, vse samo  
dobre do najfinjše  
kvalitete po nizkih  
cenah.

Novosti  
v žepnih in sten-  
skih urah so vedno  
v zalogi. 27

Popravila se izvršujejo najtočneje.

## Optični zavod

**J. P. GOLDSTEIN**

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-  
skih in potnih daljno-  
gledov, kakor tudi vseh  
optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila  
in vnanja naročila točno in ceno.

27

Pri nakupovanju  
suknenega in manu-  
fakturnega blaga  
se opozarja na trvdko

**HUGO IHL**

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov. 27